

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 25 stycznia 2021 r.

Znak: WK-610/30/4/20/21

Pan
Łukasz Komoniewski
Prezydent Miasta
Będzin

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 10 sierpnia do 2 października 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Będzin** za okres od 1 stycznia 2013 r. do 2 października 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 listopada 2020 r. przez Prezydenta Miasta oraz Skarbnika, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w 2017 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn.: „Przebudowa części budynku Szkoły wraz z budową nowej sali gimnastycznej z łącznikiem przy Szkole Podstawowej nr 1 w Będzinie” oraz realizacji tego zadania, stwierdzono:*

- *udzielenie niniejszego zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznych lub zawodowych. Naruszono tym art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 26 ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.).*

Zgodnie z warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, określonym w sekcji III.1.3. ogłoszeniu o zamówieniu oraz w części V pkt 1.1.1. SIWZ w następującym brzmieniu: „Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże dwie roboty o minimalnej wartości brutto 1.400.000,00 zł każda. Za roboty budowlane odpowiadające swoim rodzajem robotom stanowiącym przedmiot zamówienia uznaje się roboty w zakresie: budowy i/lub przebudowy sali gimnastycznej i/lub hali sportowej”.

W celu wykazania spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu, zamawiający wymagał od wszystkich wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, złożenia przy ofercie

aktualnego na dzień składania oferty, oświadczenia wstępnego, o którym mowa w art. 25a ww. ustawy o: niepodleganiu wykluczeniu (Załącznik nr 2 do SIWZ) oraz spełnieniu warunków udziału w postępowaniu (Załącznik nr 4 do SIWZ). Ponadto, zamawiający żądał od wykonawcy, którego oferta zostanie najwyżej oceniona, wykazu robót budowlanych wykonanych nie wcześniej, niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wraz z podaniem ich rodzaju, wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotów, na rzecz których roboty te zostały wykonane, z załączeniem dowodów określających, czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie, w szczególności informacji o tym, czy roboty zostały wykonane zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończone.

W celu potwierdzenia spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu, wykonawca: Biuro Serwis z siedzibą w Katowicach (dalej: „wykonawca”), złożył przy ofercie wymagane oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, wskazując że spełnia warunki udziału w postępowaniu, określone przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w pkt 1.1. SIWZ.

Ponadto, ponieważ oferta tego wykonawcy została oceniona najwyżej, zamawiający wezwał wykonawcę na podstawie art. 26 ust. 2 ww. ustawy do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających ww. warunek udziału w postępowaniu. W odpowiedzi wykonawca złożył wykaz następujących robót budowlanych:

- poz. 1 Modernizacja pomieszczeń sali gimnastycznej (Pałac Młodzieży w Katowicach), w okresie od I.2013 r. do IX.2013 r. o wartości 1.575.042,06 zł brutto;
- poz. 2 Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 8 w Będzinie, w okresie od V.2016 r. do XI.2016 r. o wartości 2.295.917,41 zł brutto;
- poz. 3 Modernizacja budynku Katowice ul. Broniewskiego 1B, w okresie od VIII. 2014 r. do XII.2015 o wartości 2.398.500,00 zł brutto.

wraz z dowodami określającymi, czy te roboty zostały wykonane należycie.

Zgodnie z notatką służbową z dnia 7 marca 2017 r. podpisaną przez Naczelnika Wydziału Rozwoju Miasta w Urzędzie Miejskim w Będzinie, zamawiający dokonując badania tego wykonawcy pod kątem spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej uznał, że: „Wykonawca wykazał jedne referencje dotyczące modernizacji pomieszczeń sali gimnastycznej spełniające ww. warunek”. Zdaniem zamawiającego, zadanie referencyjne wykazane przez wykonawcę w poz. 2 „Wykazu robót” pn.: „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 8 w Będzinie” nie potwierdziło spełnienia ww. warunku. Zamawiający - jako właściwy podmiot, na rzecz którego te roboty budowlane były wykonywane - ustalił, że o ile całkowity koszt termomodernizacji tej szkoły wyniósł 2.295.917,41 zł brutto, to szacunkowo koszt wyodrębnionych robót, związanych wyłącznie z salą gimnastyczną wynosił jedynie 219.719,30 zł brutto.

Natomiast w odniesieniu do zadania referencyjnego wykazanego przez wykonawcę w poz. 3 „Wykazu robót” pn. „Modernizacja budynku Katowice ul. Broniewskiego 1B”, zamawiający w związku z wątpliwościami, czy w ramach tego zadania zostały wykonane roboty budowlane w zakresie: budowy i/lub przebudowy sali gimnastycznej i/lub hali sportowej o wartości 1.400.000,00 zł brutto, zwrócił się do wykonawcy na podstawie art. 26 ust. 4 ww. ustawy o wyjaśnienia w tym zakresie.

W odpowiedzi wykonawca potwierdził, że: zadanie referencyjne w poz. 3 „Wykazu robót” nie obejmowało budowy lub przebudowy sali gimnastycznej.

Mając na uwadze, że w ocenie zamawiającego wykonawca potwierdził spełnienie ww. warunku udziału w postępowaniu jedynie w odniesieniu do jednej roboty budowlanej, wykonawca został wezwany na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy do uzupełnienia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie ww. warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej.

Wykonawca uzupełnił „Wykaz robót budowlanych” wraz z wymaganymi referencjami, powołując się na nabyte doświadczenie w zakresie następujących robót:

- poz. 1 „Modernizacja pomieszczeń sali gimnastycznej (Pałac Młodzieży w Katowicach)” w okresie od I.2013 do IX.2013 r. o całkowitej wartości robót: 1.575.042,06 zł brutto,
- poz. 2 „Remont sali gimnastycznej z częścią rehabilitacyjną w Ośrodku Leczniczorehabilitacyjnym „Bucze” w Górkach Wielkich” w okresie od IX.2009 do VIII.2012 o całkowitej wartości robót: 1.756.800,00 zł brutto.

Zamawiający w oparciu uzupełnione przez wykonawcę dokumenty potwierdzające uznał, że obydwa ww. zadania referencyjne potwierdzają spełnienie warunku zdolności technicznej lub zawodowej i wybrał ofertę tego wykonawcy jako najkorzystniejszą w niniejszym przetargu nieograniczonym.

W zakresie zadania referencyjnego w poz. 1 „Wykazu robót” pn.: „Modernizacja pomieszczeń sali gimnastycznej (Pałac Młodzieży w Katowicach)” o wartości robót 1.575.042,06 zł brutto, wskazania wymaga, że zadanie to zostało wykazane przez wykonawcę już uprzednio i zamawiający wobec tego zadania nie wnosił zastrzeżeń. Referencje dla tego zadania zostały wystawione przez inny podmiot wykonawczy, działający pod firmą: Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego i Usług Technicznych. Z treści tych referencji wynika, że: Wykonawca: „firma Biuro Serwis, Katowice wykonała roboty związane z zadaniem inwestycyjnym pn. „Modernizacja obiektu Pałacu Młodzieży w Katowicach”, w skład tego zadania inwestycyjnego wchodziło: modernizacja pomieszczeń wewnętrznych sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym”.

W oparciu o uzupełnione przez wykonawcę dokumenty nie można zatem ustalić, czy firma Biuro Serwis była w tym zadaniu wykonawcą generalnym, który wykonał cały zakres rzeczowy tego zadania, czy też tylko podwykonawcą firmy, która wystawiła referencje.

Jeżeli zatem wykonawca: Biuro Serwis wykonał roboty związane z zadaniem referencyjnym, jako podwykonawca firmy, która wystawiła referencje dla zadania w poz. 1 „wykazu robót” to nie mógł tego uczynić w 100% zakresu rzeczowego zamówienia, a jedynie w jakiejś jego części, której wartości nie można ustalić.

Ponadto, na podstawie dokumentów potwierdzających uzupełnionych przez wykonawcę nie można ustalić, czy modernizacja budynku, o której mowa w poz. 1 wykazu robót, obejmowała wymaganą w warunku przez zamawiającego: „budowę” lub „przebudowę”.

Zamawiający nie zwrócił się jednak do wykonawcy o niezbędne wyjaśnienia w tym zakresie, do czego był zobowiązany na podstawie art. 26 ust. 3 lub 4 ww. ustawy. Zamawiający w piśmie wzywającym na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy do uzupełnienia oświadczenia i dokumentów potwierdzających (pismo nr BZP.271.4.2017 z 8 marca 2017 r.) utwierdził wykonawcę w przekonaniu, że „wykazana w pozycji nr 1 Wykazu robót budowlanych modernizacja pomieszczeń sali gimnastycznej (Pałac Młodzieży w Katowicach) spełnia warunek udziału w postępowaniu, postawiony przez Zamawiającego”. W oparciu o tak sformułowane wezwanie zamawiającego do uzupełnienia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, wykonawca miał podstawy sądzić, że nie ma żadnych przeciwwskazań, żeby powtórzyć tę robotę budowlaną związaną z „modernizacją pomieszczeń sali gimnastycznej (Pałac Młodzieży w Katowicach)” w uzupełnionym na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy wykazie robót, i tak też uczynił.

W zakresie drugiej roboty budowlanej, wykazanej przez wykonawcę w poz. 2 „Wykazu robót” pn. „Remont sali gimnastycznej z częścią rehabilitacyjną w Ośrodku Leczniczorehabilitacyjnym „Bucze” w Górkach Wielkich” o całkowitej wartości 1.756.800,00 zł brutto należy stwierdzić, że referencje dla tego zadania wystawiła z datą 8 marca 2017 r. firma budowlana działająca pod nazwą: Przedsiębiorstwo Budowlano Handlowe KRAKEN

sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach. W oparciu o uzupełnione przez wykonawcę dokumenty, nie można ustalić, czy w zadaniu referencyjnym, o którym mowa w poz. 2 „Wykazu” firma Biuro Serwis była wykonawcą generalnym, który wykonał cały zakres rzeczowy tego zadania, czy też tylko podwykonawcą, który zrealizował na własne ryzyko i rachunek to zamówienie tylko w części, ale o wartości nie mniejszej, niż wymagane przez zamawiającego - 1.400.000,00 zł brutto. Ponadto z treści tych referencji wynika, że: „(...) Firma Biuro Serwis z Katowic zrealizowała na nasze zlecenie prace budowlane w Górkach Wielkich, w tym remont sali gimnastycznej z częścią rehabilitacyjną o wartości 1.756.800,00 zł brutto”. Natomiast remont sali gimnastycznej nie może stanowić wymaganej w warunkach udziału w postępowaniu: budowy i/lub przebudowy sali gimnastycznej i/lub hali sportowej o minimalnej wartości brutto 1.400.000,00 zł każda. W przypadku remontu, odtworzenie stanu pierwotnego obiektu budowlanego wymaga naprawy, wymiany lub odnowienia niektórych tylko elementów obiektu, w przeciwieństwie do budowy i/lub przebudowy, kiedy ten zakres jest znacznie szerszy.

Mając na uwadze, że wykonawca, pomimo wezwania na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych do uzupełnienia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, nie wykazał spełnienia tego warunku, powinien on zostać wykluczony z niniejszego postępowania, czego jednak zamawiający nie uczynił.

Ewentualne uzdrowienie tej sytuacji przez zamawiającego i utrzymanie w postępowaniu oferty tego wykonawcy byłoby sprzeczne z przepisami o zamówieniach publicznych, gdyż musiałoby to się wiązać z powtórным wezwaniem do uzupełnienia przez wykonawcę tego samego dokumentu, tj. Wykazu robót z dowodami określającymi, czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie. Czynność wezwania z art. 26 ust. 3 ww. ustawy ma natomiast charakter jednokrotny. Nie jest dopuszczalne powtórzenie wezwania w odniesieniu do tego samego dokumentu w tym samym zakresie, tj. w odniesieniu do tego samego braku lub tej samej nieprawidłowości stwierdzonej przez zamawiającego.

Zaniechanie przez zamawiającego wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu, miało wpływ na wynik niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Przyczyną nieprawidłowości jest nieprawidłowe wykonywanie obowiązków przez członków Komisji przetargowej, powołanej pismem nr BZP.271.4.2017 z dnia 7 lutego 2017 r. w pięcioosobowym składzie przez p. Darię Paterek – Wiceprezydenta Miasta Będzina na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina Nr 8/2014 z dnia 14.04.2014 r. w sprawie organizacji, składu, trybu pracy oraz zakresu obowiązków osób wykonujących czynności w komisji przetargowej. Zgodnie z regulaminem, stanowiącym załącznik do ww. zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina: „Komisja jest zespołem pomocniczym Prezydenta Miasta powołanym do przygotowania postępowania, oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz do badania i oceny ofert”. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina.

- *wprowadzenie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 z dnia 20 marca 2017 r. (zwanej dalej: „Umową”) w stosunku do treści oferty, wybranej jako najkorzystniejszej, polegających na przedłużeniu umownego terminu realizacji zamówienia o 60 dni, co nastąpiło na mocy Aneksu nr 1 z dnia 10 października 2017 r., z naruszeniem art. 144 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy w zw. z art. 140 ust. 1 tej ustawy;*

Zgodnie z wymogiem zamawiającego, zawartym w SIWZ, co zostało także zaoferowane przez wykonawcę: Biuro Serwis z siedzibą w Katowicach oraz powtórzone w zawartej Umowie, maksymalny termin realizacji całości niniejszego zamówienia został określony do 16 października 2017 r., w tym uzyskanie pozwolenia na użytkowanie.

Ponadto, w kontekście maksymalnego terminu realizacji zamówienia kluczowe znaczenie miało także to, że w przetargu nieograniczonym, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę dla tego zadania: „wysokość kary umownej za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy” stanowiło jedno z kryteriów oceny ofert o wadze 10%.

Na mocy aneksu nr 1 zawartego w dniu 10 października 2017 r. do ww. Umowy, strony wprowadziły istotną zmianę do łączącej ich umowy, poprzez przedłużenie terminu realizacji zamówienia o 60 dni, w stosunku do pierwotnego terminu umownego. Tym samym, zmieniony termin realizacji niniejszego zadania, w tym uzyskanie pozwolenia na użytkowanie upływał 15 grudnia 2017 r. Jako główne przyczyny przesunięcia o 60 dni terminu realizacji zamówienia, zamawiający wskazał:

- wystąpienie warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonanie robót - 32 dni;
- zmianę rozwiązań w zakresie projektu konstrukcji stalowej dachu, w wyniku czego musiały zostać wykonane na budowie dodatkowe elementy i prace z tym związane - 28 dni.

Powyższą zmianę wprowadzoną do umowy, należy uznać jako istotną, w rozumieniu art. 144 ust. 1e pkt 2 lit.a) ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, który stanowi, że: „Zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli nie zmienia ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej, a zmiana wprowadza warunki, które gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści”.

Strony wprowadzając powyższą zmianę do umowy powołały się na art. 144 ust. 1 pkt 1 w zw. z postanowieniami § 19 ust. 1 i 2 tiret 3 i 7 oraz ust. 4 tiret 6 i 7 ww. Umowy. Zgodnie z tymi postanowieniami umowy: „Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian w umowie w stosunku do treści oferty, zgodnie z warunkami podanymi niżej:

- zmiany jakości lub innych parametrów charakterystycznych dla objętego proponowaną zmianą elementu robót budowlanych;
- realizacji dodatkowych robót budowlanych ,
- aktualizacji bądź zmiany rozwiązań projektowych,
- zmiany producenta urządzeń lub wyposażenia,
- zmiany wymiarów, położenia lub wysokości części robót budowlanych,
- zmiany technologii wykonania robót.

Zmiana terminu zakończenia realizacji przedmiotu zamówienia może nastąpić w przypadku:

- realizacji dodatkowych robót budowlanych,
- zawieszenia przez zamawiającego wykonania robót,
- przestojów i opóźnień zawinionych przez zamawiającego,
- działania siły wyższej;
- wystąpienia okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności;
- przeszkód technicznych w pełni niezależnych od stron umowy, mających bezpośredni wpływ na termin wykonania zamówienia;
- wystąpienia warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonanie robót”.

Zgodnie z postanowieniem § 19 ust. 3 umowy: „Wykonawca nie będzie uprawniony do żadnego przedłużenia terminu wykonania umowy i zwiększenia wynagrodzenia, jeżeli zmiana jest wymuszona uchybieniem czy naruszeniem umowy przez wykonawcę; w takim przypadku koszty dodatkowe związane z takimi zmianami ponosi wykonawca”.

Przepis art. 144 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy nie formułuje żadnych obowiązków zamawiającego na etapie treści SIWZ, a jedynie jego uprawnienie do ustalenia w SIWZ (jej załączniku) warunków zmiany postanowień umowy. Natomiast zmiana umowy na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy jest dopuszczalna „ze szczególnych powodów” jedynie wówczas, gdy zamawiający wprost przewidział taką możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu lub SIWZ oraz określił charakter oraz warunki wprowadzenia zmian rozumiane jako okoliczności umożliwiające skorzystanie z klauzuli, a także dopuszczalny zakres takiej modyfikacji.

Zamawiający przewidział w treści SIWZ możliwość zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego w zakresie przesunięcia terminu realizacji zamówienia (m.in. ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne), lecz nie dookreślił warunków takiej zmiany. Zamawiający nie podał, jakie warunki – jego zdaniem – będą uzasadniać przesunięcie terminu realizacji zamówienia. Z treści wzoru umowy, stanowiącej załącznik nr 3 do SIWZ nie można zatem wywieść, jak dalece owe warunki atmosferyczne uniemożliwiają wykonywanie robót, musiałyby odbiegać od typowych oraz w jaki sposób warunki atmosferyczne winny przekładać się np. na sposób i technologię oraz terminowość wykonywania robót, żeby uzasadnionym było przesunięcie umownego terminu realizacji zadania. Nie zawsze bowiem warunki atmosferyczne, nawet te niekorzystne, mają wpływ na spowolnienie procesu realizacji robót budowlanych.

Ponadto, zamawiający zaniechał określenia dopuszczalnego zakresu tej zmiany, np. czy okres, o który zostanie przedłużony umowny termin realizacji zamówienia, będzie zależny od uznaniowości samego zamawiającego, czy też będzie on ściśle proporcjonalny do okresu, w którym rzeczywiście występowały utrudnienia w realizacji robót, lub w którym nastąpiło zawieszenie robót, ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne. W przywołanych powyżej postanowieniach umownych, zamawiający nie określił zatem jakiegokolwiek mechanizmu, który pozwoliłby ustalić sposób obliczenia dodatkowego czasu, przysługującego wykonawcy ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne.

Powyższe jest o tyle istotne, że dla obliczenia dodatkowego czasu na wykonywanie robót, nie zawsze znajduje zastosowanie arytmetyczne podejście do nowego terminu, czyli: 1 dzień opadów = 1 dzień przesunięcia terminu. W praktyce bowiem przeszkoda wykonawcy w prowadzeniu robót kończy się w momencie, kiedy obiektywnie można wznowić prace np. po ustąpieniu wody z zalanego terenu budowy, nie zaś z chwilą samego ustania opadów deszczu.

Analogicznie w ogłoszeniu o zamówieniu lub treści SIWZ zabrakło również informacji o warunkach zmiany umowy w zakresie przedłużenia terminu realizacji zamówienia ze względu na przestoje i opóźnienia zawinione przez zamawiającego, np. związane z koniecznością aktualizacji lub zmiany rozwiązań projektowych, oraz mechanizmu pozwalającego zrozumieć sposób obliczenia dodatkowego czasu przysługującego wykonawcy z tego tytułu.

W odniesieniu do okoliczności przedłużenia terminu realizacji zamówienia, ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne, brak możliwości prowadzenia robót z tego powodu w łącznym okresie 32 dni, został potwierdzony wpisami kierownika budowy w dzienniku budowy tom I i II. Można zatem tutaj mówić o zastosowaniu przez zamawiającego tzw. „zasady proporcjonalności” w przedłużeniu terminu realizacji zamówienia z tego powodu.

Brak jest natomiast możliwości ustalenia, w jaki sposób zamawiający obliczył, że dodatkowy czas przysługujący wykonawcy ze względu na: „zmianę rozwiązań w zakresie projektu konstrukcji stalowej dachu w wyniku czego musiały zostać wykonane na budowie dodatkowe elementy i prace z tym związane”, powinien wynosić 28 dni.

Z pisemnych wyjaśnień złożonych w toku kontroli przez Sekretarza Miasta Będzina wynika, że przyczyny skutkujące przerwami w pracy przez okres 28 dni zostały określone przez inspektora nadzoru inwestorskiego „zgodnie z jego oceną wynikającą z bieżącej kontroli”. Wykonawcy zainteresowani ubieganiem się o to zamówienie nie mieli zatem dostępu do informacji o warunkach wprowadzania tego rodzaju zmian umowy w zakresie przedłużenia terminu realizacji zamówienia, a interpretacja tych okoliczności oraz sposób obliczania dodatkowego czasu przysługującego wykonawcy, zależała wyłącznie od zamawiającego.

Ponadto w dzienniku budowy tom I i II brak jest wpisów kierownika budowy oraz inspektora nadzoru budowlanego, które potwierdzałyby utrudnienia w prowadzeniu robót przez wykonawcę, czy też ich czasowe zawieszenie, ze względu na konieczność zmiany rozwiązań w zakresie projektu konstrukcji stalowej dachu. W dzienniku budowy, brak jest także informacji o konieczności wykonania przez dotychczasowego wykonawcę robót dodatkowych, związanych ze zmianami w dokumentacji projektowej. Natomiast roboty dodatkowe, ze swojej istoty mają służyć prawidłowej i zgodnej ze sztuką budowlaną kompleksowej realizacji zamówienia podstawowego.

Jedynie w piśmie z dnia 12 września 2017 r. adresowanym do Urzędu Miejskiego w Będzinie, wykonawca wskazywał m.in. na okoliczności: „nieprzewidzianych zmian w projekcie budowlanym oraz dokonanie przeróbek gotowych już elementów konstrukcji dachu”, co miało spowodować wydłużenie terminu realizacji niniejszego zamówienia. Wykonawca wnioskując o przedłużenie terminu umowy nie wskazał jednak, w jaki sposób owe zmiany projektu budowlanego miałyby wpłynąć na spowolnienie procesu realizacji zadania. Wykonawca wnioskował w tym piśmie, o przedłużenie umownego terminu zakończenia inwestycji: do dnia 20.12.2017 r. (czyli o 65 dni w stosunku do umownego terminu realizacji zamówienia), gdyż „okresowe zmiany pogodowe, potwierdzone wpisami w dzienniku budowy wyniosły 35 dni”.

Na tej podstawie Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta w Urzędzie Miejskim w Będzinie, pismem nr WRM.RI.7013.2017 z dnia 20 września 2017 r. zwrócił się do Biura Zamówień Publicznych o sporządzenie aneksu do umowy nr BZP.272.6.2017 r. na podstawie § 19 ust. 2 tiret 3 oraz ust. 4 tiret 7 umowy, wskazując, że „Wydłużenie terminu umownego wynika ze złych warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonanie robót (wpisy do dziennika) oraz konieczności dokonania zamian w dokumentacji projektowej. Proponowany termin wydłużenia umowy do 15.12.2017 r.”.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli nie wynika, że miało miejsce wstrzymanie przez wykonawcę robót na czas potrzebny do wykonania przez projektanta rysunków zamiennych. W dzienniku budowy brak jest wpisów dotyczących ewentualnego przestoju.

Ponadto z przedłożonych do kontroli dokumentów – wydruków e-maili oraz załączonych do nich rysunków wynika, że wykonawca dysponował rysunkami zamiennymi wykonanymi przez projektanta - już w lipcu 2017 r.:

- w dniu 13 lipca 2017 r. projektant przesłał wykonawcy i zamawiającemu e-mail z załączonymi rysunkami dotyczącymi „poprawionego rzutu więźarów oraz płatwy”;
- w dniu 25 lipca 2017 r. projektant przesłał wykonawcy i zamawiającemu e-mail z załączonymi rysunkami dotyczącymi „przeprojektowania blachy podstawy kratownicy oraz trzony żelbetowe”.

Z kolei z wpisów kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego w dzienniku budowy, tom II wynika, że wykonawca w lipcu 2017 r. realizował „roboty murarskie, zbrojenie płyty P-2 oraz roboty ciesielsko-zbrojarskie: wieniec i słupy” z przerwą w dniach: 11,12,13,18,20,21,22 lipca 2017 r. ze względu na opady deszczu oraz 31 lipca 2017 r. ze względu na zbyt wysoką temperaturę powietrza.

Ponadto z wpisów kierownika budowy w dzienniku budowy, tom II wynika, że:

- w dniu 16 sierpnia 2017 r.: „Przystąpiono do montażu konstrukcji dachu. Montaż kratownic do słupów oraz wieńca wg nowego projektu za zgodą Projektanta”.
- w dniu 5 września 2017 r.: „został zakończony montaż dachu (konstrukcji)”.

Nie wiadomo zatem, w jaki sposób opracowanie przez projektanta rysunków zamiennych oraz wykonanie przez wykonawcę na tej podstawie - robót w zakresie przeróbki elementów konstrukcji stalowej, miałyby wpłynąć na realizację robót budowlanych w tym zadaniu i dlaczego wykonawca z tego tytułu uzyskał przedłużenie terminu realizacji zamówienia o 28 dni.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi p. Rafał Adamczyk – były Wiceprezydent Miasta Będzina, który podpisał Aneks nr 1 z dnia 10 października 2017 r.

- nieprawidłowe dochodzenie i pobranie należności Gminy Miejskiej Będzin z tytułu kary umownej przysługującej od wykonawcy za nienależyte wykonanie zobowiązania polegające na uchybieniu terminowi zakończenia ww. zadania, tj. w wysokości niższej o 30.180,00 zł niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

Kara umowna za zawinione przez wykonawcę dwudziestodniowe opóźnienie została naliczona i pobrana w wysokości 73.620,00 zł zamiast w wysokości 103.800,00 zł.

Powyższym naruszono postanowienia § 15 ust. 2 lit. a) umowy nr BZP.272.6.2017 z dnia 20 marca 2017 r. oraz art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.), a także art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W przetargu nieograniczonym, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę dla tego zadania: „wysokość kary umownej za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy” stanowiło jedno z kryteriów oceny ofert o wadze 10%. Wykonawca: Biuro Serwis z siedzibą w Katowicach, deklarując w ofercie: „karę umowną za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,3% za każdy dzień uchybienia” uzyskał maksymalną liczbę punktów w ramach tego kryterium oceny ofert, tj. 10 pkt, co z kolei zdecydowało o wyborze oferty tego właśnie wykonawcy jako najkorzystniejszej w postępowaniu. Wykonawca ten uzyskał łącznie 100 pkt, druga w kolejności oferta uzyskała - 97,99 pkt, natomiast trzecia oferta – 93,35 pkt.

Zgodnie z postanowieniem § 15 ust. 2 lit. a) umowy: „Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną za: opóźnienie Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,3% wynagrodzenia brutto – za każdy dzień opóźnienia, licząc od następnego dnia po upływie terminu umownego rozumianego jako niedochowanie terminowi wykonania umowy podanemu w § 4 zgodnie z § 14 ust. 1 powyżej oraz z uwzględnieniem § 14 ust. 7 powyżej”. Zastrzeżenie kar umownych na zasadzie opóźnienia można rozumieć w ten sposób, że zamawiającemu w świetle postanowień umownych, przysługiwały kary umowne bez względu na przyczyny nieterminowego zakończenia przez wykonawcę przedmiotu umowy. Bez znaczenia dla obowiązku zapłaty kary umownej powinny być zatem przyczyny, które spowodowały niedotrzymanie przez dłużnika (wykonawcę) terminu wykonania zobowiązania.

Zgodnie natomiast z pisemnymi wyjaśnieniami zamawiającego, postanowienia par. 15 ust. 2 umowy należy interpretować w ten sposób, że kara jest należna jedynie w przypadkach opóźnienia kwalifikowanego (zwłoki).

Przepis art. 476 k.c. definiuje i rozróżnia prawne pojęcie „zwłoki” od „opóźnienia”. Określeń tych nie można zatem używać zamiennie. Tym samym, użycie przez zamawiającego wyrażenia „opóźnienia” w kryterium oceny ofert, określonym w SIWZ oraz ogłoszeniu o zamówieniu oraz w postanowieniach wzoru umowy, dotyczących zastrzeżenia kar

umownych mogło wprowadzić w błąd wykonawców zainteresowanych ubieganiem się o to zamówienie i zniechęcić ich do złożenia oferty. Wykonawcy podejmując decyzję, czy ubiegać się o to zamówienie, mieli bowiem podstawy interpretować zastosowane przez zamawiającego pojęcie „opóźnienia”, jako każde niedotrzymanie terminu, niezależnie od przyczyn z jakich wystąpiło (także niezawinione, czy szerzej – z przyczyn niedotyczących dłużnika).

Zgodnie natomiast z przepisem art. 7 ust. 1 ww. ustawy: „Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości”.

Wykonawca pismem z 14 grudnia 2017 r. po raz kolejny zawnioskował do zamawiającego o przedłużenie terminu realizacji umowy, tym razem do 31 stycznia 2018 r. Wykonawca wskazywał, że „w wyniku karygodnego zaniedbania z naszej strony doszło do poważnego błędu przy budowie posadzki sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Będzinie. Pozornie jest to co prawda tylko jeden źle wykonany element, ale niestety nie ma możliwości jego naprawy w inny sposób, niż całkowity demontaż i ponowną budowę, co wymaga nakładu czasu i środków”. Jednocześnie wykonawca podnosił, że umowny termin realizacji zadania – do 15 grudnia 2017 r. jest niemożliwy do dotrzymania z powodu konieczności wymiany posadzki.

Inspektor nadzoru budowlanego - wpisem w dzienniku budowy, tom II z dnia 6.12.2017 r. - zalecił wykonawcy „doprowadzenie posadzki na poziomie „0” do stanu zgodnego z zaprojektowanym”. Z kolei wpisem z dnia 11.12.2017 r., inspektor nadzoru budowlanego nakazał wykonawcy rozbiórkę posadzki sali gimnastycznej i ponowne jej ułożenie, zgodnie z dokumentacją projektową. Potwierdzenie przez inspektora nadzoru inwestorskiego wykonania posadzki sali gimnastycznej nastąpiło wpisem z 21 grudnia 2017 r.

Zgodnie z protokołem odbioru końcowego z 3 stycznia 2018 r., w tym dniu zadanie zostało zakończone i odebrane komisyjnie, obiekt został przekazany użytkownikowi. Natomiast decyzja Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Będzinie nr PINB.Będzin.7114.1.2018 o pozwoleniu na użytkowanie została wydana 4 stycznia 2018 r., po rozpatrzeniu wniosku inwestora z 3 stycznia 2018 r. Tym samym, opóźnienie wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy, obejmowało okres od 16 grudnia 2017 r. do 4 stycznia 2018 r., a zatem wyniosło 20 dni.

Mając na uwadze, że zgodnie z postanowieniem § 15 ust. 2 lit. a) umowy: „Wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną za opóźnienie wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,3% wynagrodzenia brutto (tj. 1.730.000,00 zł brutto) za każdy dzień opóźnienia, licząc od następnego dnia po upływie terminu umownego” należy uznać, że wysokość kary umownej z tytułu 20 dniowego opóźnienia w realizacji zadania powinna wynosić kwotę 103.800,00 zł.

Tymczasem, na mocy ugody z dnia 25 stycznia 2018 r. do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 r. z dnia 20 marca 2017 r. podpisanej ze strony zamawiającego przez p. Rafała Adameczyka – byłego Wiceprezydenta Miasta Będzina z wykonawcą: Biuro Serwis z siedzibą w Katowicach: „Wykonawca uznaje swoją odpowiedzialność tytułem zwłoki w wykonaniu Umowy i zobowiązuje się do zapłaty Zamawiającemu kwoty 73.620,00 zł tytułem kary umownej z tytułu opóźnienia w wykonaniu Umowy za okres od 16 grudnia 2017 r. do 4 stycznia 2018 r.”

Z pisemnych wyjaśnień złożonych w toku kontroli przez Sekretarza Miasta Będzina wynika, że: „W ocenie Zamawiającego miarkowanie kar umownych w niniejszym przypadku o kwotę 30 000,00 zł tj. mniej niż 30 % wyliczonej kary było w interesie Zamawiającego, albowiem mając na względzie praktykę miarkowania kar przez Sądy, w tym doświadczenia Zamawiającego, istniało duże prawdopodobieństwo, że w przypadku sądowego miarkowania kary, miarkowanie to będzie dużo większe, biorąc pod uwagę brak szkody, stopień winy oraz wykonanie zadania jako takiego”.

Zamawiający wystawił dwie noty księgowo: nota księgowa nr DKŚ/9/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. na kwotę 68 852,51 zł oraz nota księgowa nr DKŚ/8/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. na kwotę 4.767,49 zł. Kwota 68.852,51 zł została zgodnie z ww. ugodą rozliczona na drodze dwustronnej kompensaty z należnością brutto z tytułu wykonanych przez wykonawcę robót dodatkowych o wartości 68.852,51 zł brutto, natomiast kwota 4.767,49 potrącona wykonawcy z płatności końcowej.

Zgodnie z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070 z późn. zm.), w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek ustalania, pobierania i odprowadzania dochodów budżetowych na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 5 tej ustawy, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Przepisy ustawy o finansach publicznych nie przewidują w zasadzie możliwości odstąpienia od egzekwowania należności przysługujących jednostce budżetowej. Wyjątek stanowią sytuacje określone w przepisach dotyczących stosowania ulg w spłacie należności (umarzanie, odraczanie terminów lub rozkładanie spłat na raty).

Zgodnie z § 20 umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 z dnia 20 marca 2017 r., rozstrzyganie ewentualnych sporów w sprawach związanych z umową, strony powinny pozostawić sądowi powszechnemu właściwemu dla siedziby zamawiającego.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi p. Rafał Adamczyk – były Wiceprezydent Miasta Będzina, który podpisał z wykonawcą ugodę z dnia 25 stycznia 2018 r. do umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 r. z dnia 20 marca 2017 r.

- *niedochowanie formy pisemnej przy istotnej zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 z dnia 20 marca 2017 r., dotyczącej realizacji dodatkowych robót budowlanych w tym zadaniu o wartości 68.852,51 zł brutto. Powyższym naruszono art. 144 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 140 ust. 1 i 3 oraz art. 139 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 139 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.).*

Zamawiający nie dochował formy pisemnej przy istotnej zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.6.2017 z dnia 20 marca 2017 r., dotyczącej realizacji dodatkowych robót budowlanych w tym zadaniu. Strony pomimo braku wymaganego aneksu do ww. umowy w sprawie zamówienia publicznego, w wyniku ugody zawartej w dniu 25 stycznia 2018 r. dokonały wzajemnego rozliczenia dodatkowych robót budowlanych na kwotę 68.852,51 zł brutto.

Dorozumiana zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego, dokonana bez zachowania formy pisemnej stanowi naruszenie art. 139 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 77 ww. ustawy Kodeks cywilny, z których wynika konieczność

zachowania dla zmiany umowy takiej formy, jaką ustawa przewidziała dla jej zawarcia, a zatem formy pisemnej pod rygorem nieważności. Ustawa Prawo zamówień publicznych w art. 139 ust. 2 przewiduje dla ważności czynności zmiany umowy formę pisemną – zastrzeżonej pod rygorem nieważności. Postąpienie niezgodnie z tym zastrzeżeniem powoduje nieważność czynności prawnej, zachodzącej z mocy prawa i od samego początku, która w przypadku sporu sądowego uwzględniana jest przez sąd z urzędu. Tym samym, strona nie może powoływać się skutecznie na tak dokonane zmiany.

Powyższym naruszona została także generalna zasada na gruncie zamówień publicznych wynikająca z art. 140 ust. 1 i 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którą wykonywany przedmiot umowy musi być tożsamy z tym, jaki wykonawca zobowiązał się wykonać w ofercie przetargowej, ten zaś z kolei musi odpowiadać opisanemu przedmiotowi zamówienia, zawartemu w SIWZ. Zasada ta ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nie doznaje ograniczeń ani modyfikacji, niezależnie od sposobu wynagradzania wykonawcy umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina.

– *W zakresie przeprowadzenia w 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn.: „Zaprojektowanie i budowę Centrum Usług Społecznych przy ul. 1 Maja 2 w Będzinie” oraz realizacji tego zadania stwierdzono:*

- *udzielenie niniejszego zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznych lub zawodowych. Wykonawca nie udowodnił zamawiającemu, że realizując zamówienie w zakresie usługi: opracowania kompleksowego projektu budowlanego i wykonawczego wraz z przedmiarem robót, kosztorysem inwestorskim itd. oraz pełnienia nadzoru autorskiego nad zgodnością realizowanej inwestycji z dokumentacją projektową, faktycznie będzie dysponował zasobami podmiotu trzeciego, do realizacji których zasoby tych podmiotów były wymagane.*

Wskutek wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy, który powinien być zostać wykluczony z niniejszego postępowania, zamawiający zwrócił temu wykonawcy wadium wniesione w pieniądzu w wysokości 10.000,00 zł, które powinien był zatrzymać na podstawie art. 46 ust. 4a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.). Powyższym naruszono art. 24 ust. 1 pkt 12; art. 22a ust. 2 i 4 oraz art. 46 ust. 4a w zw. z art. 26 ust. 3 i art. 25 ust. 1, a także art. 7 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Przedmiotem niniejszego zamówienia było: „wykonanie dokumentacji projektowej oraz remont i adaptacja na Centrum Usług Społecznych lokalu znajdującego się przy ul. 1 Maja 2 w Będzinie, w tym:

- *opracowanie kompleksowego projektu budowlanego i wykonawczego wraz z przedmiarem robót, kosztorysem inwestorskim itd.;*
- *wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie i adaptacji na Centrum Usług Społecznych lokalu znajdującego się przy ul. 1 Maja 2 w Będzinie;*
- *pełnienie nadzoru autorskiego nad zgodnością realizowanej inwestycji z dokumentacją projektową.”*

Zamawiający w celu wyłonienia wykonawcy zdolnego do wykonania tego zamówienia, określił warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej lub zawodowej w następującym brzmieniu wynikającym z ogłoszenia o zmianie ogłoszenia nr 500032182-

N-2017 z 21 września 2017 r. (sekcja III.1.3): „Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże:

- jedną robotę budowlaną o minimalnej wartości brutto: 300.000 zł wykonaną w formule „zaprojektuj i wybuduj”, polegającą na zaprojektowaniu i budowie i/lub przebudowie i/lub remoncie obiektu usługowego i/lub obiektu użyteczności publicznej, dla którego zostało uzyskane pozwolenie na użytkowanie, lub

- jedną usługę i jedną robotę budowlaną o minimalnej łącznej wartości łącznie brutto 300.000,00 zł, polegającą na zaprojektowaniu obiektu usługowego i/lub obiektu użyteczności publicznej, dla którego zostało uzyskane pozwolenie na użytkowanie i budowie i/lub przebudowie i/lub remoncie obiektu usługowego i/lub obiektu użyteczności publicznej, dla którego zostało uzyskane pozwolenia na użytkowanie.

Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże dysponowanie osobę posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub konstrukcyjno- budowlanej do projektowania bez ograniczeń , wymagana liczba osób na stanowisku -1; osobę posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych do projektowania bez ograniczeń, wymagana liczba osób na stanowisku – 1; osobę posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie instalacji cieplnych, wentylacyjnych, wodociągowych i kanalizacyjnych do projektowania bez ograniczeń, wymagana liczba na stanowisku – 1”.

W celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia, zamawiający wymagał od wykonawców ubiegających się o niniejsze zamówienie dołączenia do oferty aktualnego na dzień składania ofert oświadczenia wstępnego, zgodnie ze wzorami stanowiącymi załączniki nr 2 i 4 do SIWZ. Zamawiający nie żądał natomiast od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia.

Wykonawca: „JAN-BUD”, Sosnowiec, którego oferta została najwyżej oceniona, a następnie wybrana jako najkorzystniejsza w postępowaniu, wskazał w formularzu ofertowym, że część zamówienia w zakresie: „prac projektowych oraz nadzoru autorskiego” zamierza powierzyć podwykonawcy: „EkoProBud” s.c. z siedzibą w Mikołowie.

Ponadto wykonawca załączył przy ofercie wymagane przez zamawiającego w treści SIWZ:

- oświadczenie, że nie podlega wykluczeniu z postępowania oraz oświadczenie dotyczące podmiotu, na którego zasoby powołuje się wykonawca, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do SIWZ;

- oświadczenie, że spełnia warunki udziału w postępowaniu, określone przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w części V SIWZ wraz z informacją w związku z poleganiem na zasobach innych podmiotów, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do SIWZ.

Zgodnie z treścią ww. oświadczenia, że spełnia warunki udziału w postępowaniu, wykonawca samodzielnie wykazał spełnienie:

- warunku udziału w postępowaniu dotyczącego sytuacji ekonomicznej lub finansowej, określonego w ogłoszeniu o zamówieniu w sekcji III.1.2) oraz w SIWZ w części V.1.2, jako wymóg: posiadania środków finansowych lub zdolności kredytowej w wysokości co najmniej 300.000,00 zł; posiadania polisy, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia o wartości co najmniej 300.000,00 zł;

- warunku dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej określonego w ogłoszeniu o zamówieniu wraz z jego zmianą w sekcji III.1.3.) w części dotyczącej:
  - nabytego doświadczenia w wykonaniu co najmniej jednej roboty budowlanej, polegającej na budowie i/lub przebudowie i/lub remoncie obiektu usługowego i/lub obiektu użyteczności publicznej, dla którego zostało uzyskane pozwolenie na użytkowanie;
  - dysponowania osobami posiadającymi uprawnienia budowlane w wymaganych przez zamawiającego specjalnościach: architektonicznej lub konstrukcyjno- budowlanej do projektowania bez ograniczeń, wymagana liczba osób na stanowisku -1; instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych do projektowania bez ograniczeń, wymagana liczba osób na stanowisku – 1; instalacyjnej w zakresie instalacji ciepłych, wentylacyjnych, wodociągowych i kanalizacyjnych do projektowania bez ograniczeń, wymagana liczba na stanowisku – 1.

Natomiast w celu potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, określonego w ogłoszeniu o zamówieniu wraz z jego zmianą w sekcji III.1.3.) w części dotyczącej nabytego doświadczenia w wykonaniu co najmniej jednej usługi, polegającej na zaprojektowaniu obiektu usługowego i/lub obiektu użyteczności publicznej, dla którego zostało uzyskane pozwolenie na użytkowanie wykonawca: „JAN-BUD”, Sosnowiec polegał na zdolnościach innego podmiotu, tj. „EkoProBud”, Mikołów.

Wykonawca w załączonym do oferty dokumencie pn.: „Informacja w związku z poleganiem na zasobach innych podmiotów” oświadczył, że: „w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, określonych w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w części V SIWZ, polegam na zasobach podmiotu: „EkoProBud”, Mikołów w zakresie: prace projektowe i nadzór autorski”. Jednocześnie wykonawca złożył przy ofercie oświadczenie, zgodnie z którym podmiot, na którego zasoby powołuje się w niniejszym postępowaniu, tj. „EkoProBud” s.c., Mikołów, nie podlega wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia, na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12-22 ww. ustawy. Wykonawca w celu spełniania warunków udziału w postępowaniu może polegać na zasobach innych podmiotów na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 ww. ustawy. W takim przypadku, zgodnie z art. 22a ust. 2 tej ustawy, wykonawca musi jednak udowodnić zamawiającemu, że realizując zamówienie będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów, w szczególności przedstawiając zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia.

Przy czym, w myśl art. 22a ust. 4 tej ustawy, w odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, realne udostępnienie zasobów może polegać wyłącznie na zrealizowaniu przez podmiot udostępniający, robót budowlanych lub usług, do których takie zdolności są wymagane.

Wykonawca nie przedłożył przy ofercie zobowiązania podmiotu trzeciego, które bezspornie i jednoznacznie powinno było wskazywać zakres zobowiązania podmiotu trzeciego, określać czego konkretnie dotyczy zobowiązanie oraz w jaki sposób będzie wykonane, w tym jakiego okresu dotyczy.

W związku z powyższym zamawiający wezwał 6 października 2017 r. wykonawcę na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy do uzupełnienia dokumentu, tj. zobowiązania podmiotu „EkoProBud, Mikołów do oddania wykonawcy do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia.

W odpowiedzi, wykonawca uzupełnił w wymaganym terminie zobowiązanie podmiotu trzeciego, opatrzone datą: „11.10.2017 r.” o następującej treści: „Biuro „EkoProBud” s.c. z siedzibą w Mikołowie zobowiązuje się do oddania wykonawcy do dyspozycji niezbędnych

zasobów na potrzeby realizacji zamówienia dot. zaprojektowania i budowy Centrum Usług Społecznych przy ul. 1 Maja 2 w Będzinie”. Uzupelnione przez wykonawcę zobowiązanie podmiotu trzeciego, tj. „EkoProBud” s.c., Mikołów zostało wystawione z datą 11 października 2017 r., czyli po terminie składania ofert, co miało miejsce 26 września 2017 r. Ponadto brak jest w tym zobowiązaniu klauzuli potwierdzającej, że zobowiązanie to było aktualne w momencie składania oferty. Wykonawca nie wykazał więc, że dysponował zasobami tego podmiotu wg stanu na dzień złożenia oferty. Okoliczności zawarte w uzupełnianych oświadczeniach lub zobowiązaniach podmiotów trzecich muszą bowiem potwierdzać informacje w nich zawarte, najpóźniej na dzień składania ofert lub wniosków.

Warunki udziału w postępowaniu muszą być spełnione przez wykonawcę w dacie składania ofert - już w tym momencie wykonawca musi posiadać potencjał niezbędny do realizacji zamówienia (ekonomiczny, finansowy, techniczny, zawodowy, kompetencje, czy też uprawnienia wymagane przez zamawiającego i wskazane w SIWZ). Natomiast wstępne potwierdzenie przez wykonawcę spełnienia warunku udziału w postępowaniu powinno nastąpić w tym przypadku łącznie, tj. przez pryzmat wstępnych oświadczeń, o których mowa w art. 25a ww. ustawy oraz zobowiązania podmiotu trzeciego.

Dlatego też, w przypadku oświadczenia wstępnego, o którym mowa w art. 25a ww. ustawy lub zobowiązania podmiotu trzeciego do udostępnienia wykonawcy niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia, nie znajduje zastosowania zasada wynikająca z przepisów art. 26 ust. 1 i 2 tej ustawy, że mają być one „aktualne na dzień złożenia tych oświadczeń lub dokumentów”, czyli że mogą być one wystawione także po dacie składania ofert. Dla celów wykazania dysponowania zasobami podmiotu trzeciego niezbędne jest przedstawienie dokumentów, których treść będzie wykazywać na faktyczną dostępność tych zasobów na użytek wykonawcy w celu realizacji zamówienia. Zamawiający musi bowiem uzyskać pewność, że wykonawca powołujący się przy wykazywaniu swojej zdolności do realizacji zamówienia na zasoby podmiotu trzeciego realnie będzie uprawniony do korzystania z tych zasobów.

Zamawiający powinien uzyskać w ten sposób szczegółową wiedzę dotyczącą obszarów, w jakich realizacja zamówienia będzie odbywała się przy udziale zasobów podmiotu trzeciego, umożliwiającą egzekwowanie poprawnej realizacji zamówienia, zgodnie z deklarowanymi przez wykonawcę zobowiązaniami podmiotów trzecich.

Tymczasem w oparciu o uzupełnione przez wykonawcę zobowiązanie podmiotu trzeciego, zgodnie z którym „EkoProBud” s.c. z siedzibą w Mikołowie zobowiązuje się do oddania wykonawcy niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia, nie można nawet ustalić, czy korzystanie przez wykonawcę z zasobów tego podmiotu, odnosi się do warunku dotyczącego „zdolności technicznej lub zawodowej”.

Na podstawie przedłożonych dokumentów nie sposób stwierdzić, że ten podmiot zobowiązał się zrealizować część zamówienia w zakresie: „prac projektowych oraz nadzoru autorskiego” jako podwykonawca – jak to wykonawca oświadczył w formularzu ofertowym. Zobowiązaniem tego podmiotu do oddania wykonawcy do dyspozycji „niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia” może być np. jedynie oddelegowanie pracowników.

Natomiast obydwa te sposoby wykorzystania zasobów innego podmiotu przez wykonawcę przy wykonywaniu zamówienia różnią się od siebie w sposób zasadniczy. Pojęciem podwykonawstwa należy bowiem objąć tylko taką sytuację, w której podwykonawca (w tym przypadku inny podmiot) zrealizuje część przedmiotu zamówienia na podstawie stosownego porozumienia z wykonawcą, uczyni to na własne ryzyko i rachunek. Z kolei samo oddelegowanie pracowników przez inny podmiot ma na celu wyłącznie powiększenie liczby robotników na placu budowy oraz zintensyfikowania robót. W takim przypadku

można mówić jedynie o zasileniu przez wykonawcę generalnego swoich kadr w drodze wynajęcia siły roboczej innego podmiotu. Wówczas osoby oddelegowane będą wykonywać bliżej nieokreślone prace, pod bezpośrednim kierownictwem oraz nadzorem wykonawcy generalnego, do którego należy zorganizowanie im pracy.

Ponadto w uzupełnionym przez wykonawcę zobowiązaniu innego podmiotu, tj.: „EkoProBud” s.c., Mikołów brak jest także wskazania okresu udziału tego podmiotu przy wykonywaniu zamówienia.

W przypadku prac projektowych, które wykonawca w ofercie zamierzał podzlecić temu podmiotowi trzeciemu ma o tyle istotne znaczenie, że w świetle SIWZ w części III. lit. a) oraz c) oraz § 11 wzoru umowy, stanowiącego załącznik nr 3 do SIWZ udział tego podmiotu trzeciego w realizacji zamówienia musiałby polegać nie tylko na opracowaniu kompleksowego projektu budowlanego, ale również na późniejszym pełnieniu nadzoru autorskiego nad zgodnością realizowanej inwestycji z dokumentacją projektową.

Z treści tak sformułowanego zobowiązania - bez wskazania m.in. okresu udziału tego podmiotu przy wykonywaniu zamówienia - nie można wywieść, czy podmiot trzeci zobowiązał się do wykonania zarówno prac projektowych, jak i pełnienia nadzoru autorskiego.

Brak zatem podstaw faktycznych i prawnych, żeby zamawiający na podstawie uzupełnionego przez wykonawcę: „JAN-BUD” z siedzibą w Sosnowcu zobowiązania podmiotu trzeciego mógł obiektywnie ustalić, że wykonawca rzeczywiście będzie uprawniony do dysponowania „niezbędnymi zasobami” podmiotu trzeciego, tj.: „EkoProBud” s.c., Mikołów, polegającymi na podwykonawstwie tego podmiotu, w części zamówienia dotyczącej: „prac projektowych oraz nadzoru autorskiego”, jak to wykonawca zadeklarował w treści oferty.

Wykonawca, pomimo wezwania na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustawy do uzupełnienia zobowiązania podmiotu trzeciego do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia, nie udowodnił zamawiającemu, że wg stanu na dzień składania ofert, faktycznie dysponował zasobami tego podmiotu, polegającymi na zrealizowaniu przez ten podmiot w ramach podwykonawstwa: „prac projektowych oraz nadzoru autorskiego”. Zamawiający winien był wykluczyć z niniejszego postępowania wykonawcę: „JAN-BUD” z siedzibą w Sosnowcu nie uczynił.

Powyższe zaniechanie przez zamawiającego czynności wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu, miało wpływ na wynik niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Ewentualne uzdrowienie tej sytuacji przez zamawiającego i utrzymanie w postępowaniu oferty tego Wykonawcy było niemożliwe do pogodzenia z przepisami o zamówieniach publicznych, gdyż musiałoby to się wiązać z powtórным wezwaniem do uzupełnienia przez wykonawcę tego samego dokumentu, tj. zobowiązania podmiotu trzeciego.

Czynność wezwania z art. 26 ust. 3 ww. ustawy ma natomiast charakter jednokrotny. Nie jest dopuszczalne powtórzenie wezwania w odniesieniu do tego samego dokumentu w tym samym zakresie, tj. w odniesieniu do tego samego braku lub tej samej nieprawidłowości stwierdzonej przez zamawiającego.

Ponadto, złożenie przez wykonawcę jakiegokolwiek dokumentu lub oświadczenia nie jest wystarczające do uchylenia się od skutku w postaci zatrzymania wadium. Wadium podlega zatrzymaniu na podstawie art. 46 ust. 4a ww. ustawy także wtedy, gdy wykonawca w odpowiedzi na wezwanie złożył dokumenty lub oświadczenia, ale z ich treści nie wynika potwierdzenie okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. akt. III CZP 27/1 przyjmuje się bowiem, że wykonawca, który zamierza uczestniczyć w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zapoznaje się z warunkami uczestnictwa i powinien dokładać należytej staranności na wszystkich etapach tego postępowania oraz adekwatnie reagować na kolejno ujawniające się okoliczności, które mogą stanąć na przeszkodzie uzyskaniu zamówienia.

Mając powyższe na uwadze, zamawiający nie tylko winien był wykluczyć tego wykonawcę z niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12 oraz art. 22a ust. 2 i 4 ww. ustawy, ale także zatrzymać wniesione przez niego wadium w pieniądzu w wysokości 10.000,00 zł.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe wykonywanie obowiązków przez członków Komisji przetargowej, powołanej w pięcioosobowym składzie przez p. Rafała Adamczyka – byłego Wiceprezydenta Miasta Będzina - na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina Nr 8/2014 z dnia 14.04.2014 r. w sprawie organizacji, składu, trybu pracy oraz zakresu obowiązków osób wykonujących czynności w komisji przetargowej.

Zgodnie z regulaminem stanowiącym załącznik do ww. zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina: „Komisja jest zespołem pomocniczym Prezydenta Miasta powołanym do przygotowania postępowania, oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz do badania i oceny ofert”.

Odpowiedzialność za przygotowanie i przeprowadzenie niniejszego postępowania publicznego na podstawie art. 18 ust. 1 ww. ustawy ponosi p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina.

- niedochowanie formy pisemnej przy istotnej zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego nr BZP.272.31.2017 z dnia 20 października 2017 r., dotyczącej realizacji dodatkowych robót budowlanych w tym zadaniu o wartości 104.000,00 zł brutto. Powyższym naruszono przepisy art. 144 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 140 ust. 1 i 3 oraz art. 139 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 139 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459). Zamawiający nie dochował formy pisemnej przy istotnej zmianie ww. umowy dotyczącej realizacji dodatkowych robót budowlanych w tym zadaniu. Strony pomimo braku wymaganego aneksu do ww. umowy w sprawie zamówienia publicznego w wyniku ugody mediacyjnej zawartej w dniu 19.07.2018 r. dokonały m.in. wzajemnego rozliczenia dodatkowych robót budowlanych na podstawie faktury VAT nr 43/2018 z dnia 2 października 2018 r. na kwotę 104.000,00 zł brutto – zapłaconej przez zamawiającego w całości w dniu 17 października 2018 r.*

Dorozumiana zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego, dokonana bez zachowania formy pisemnej stanowi naruszenie art. 139 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 77 ww. ustawy Kodeks cywilny, z których wynika konieczność zachowania dla zmiany umowy takiej formy, jaką ustawa przewidziała dla jej zawarcia, a zatem formy pisemnej pod rygorem nieważności. Ustawa Prawo zamówień publicznych w art. 139 ust. 2 przewiduje dla ważności czynności zmiany umowy formę pisemną – zastrzeżonej pod rygorem nieważności. Postąpienie niezgodnie z tym zastrzeżeniem powoduje nieważność czynności prawnej, zachodzącej z mocy prawa i od samego początku, która w przypadku sporu sądowego uwzględniana jest przez sąd z urzędu. Tym samym, strona nie może powoływać się skutecznie na tak dokonane zmiany.

Powyższym naruszona została także generalna zasada na gruncie zamówień publicznych, wynikająca z art. 140 ust. 1 i 3 ww. ustawy zgodnie z którą, wykonywany przedmiot umowy musi być tożsamy z tym, jaki wykonawca zobowiązał się wykonać w ofercie przetargowej, ten zaś z kolei musi odpowiadać opisanemu przedmiotowi zamówienia, zawartemu w SIWZ. Zasada ta ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nie doznaje ograniczeń ani modyfikacji niezależnie, od sposobu wynagradzania wykonawcy umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Będzinie oraz innymi osobami po stronie instytucji zamawiającego, w tym nad członkami komisji przetargowej, w zakresie:

- przygotowania oraz prowadzenia publicznych postępowań o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne,
- dokonywania istotnych zmian zawartej umowy, z poszanowaniem ustawowych przesłanek zmiany umowy oraz przy dochowaniu formy pisemnej,
- przestrzegania postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia publicznego, w zakresie wysokości zastrzeżonych kar umownych z tytułu niewykonania lub wykonania w nienależyty sposób zamówienia,

co dotyczy w szczególności:

- czynności mających wpływ na wynik postępowania, tj. rzetelnego badania, czy wykonawca, którego oferta została najwyżej oceniona - spełnia określone przez Zamawiającego warunki udziału w postępowaniu oraz wypełniania obowiązku każdorazowego odrzucenia oferty, która została złożona przez wykonawcę niespełniającego warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów: art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b) w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) oraz art. 17 ust. 2; art. 57 pkt 2); art. 118 ust. 2, 3 i 4; art. 119; art. 122 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019);
- podejmowania stosownych działań w celu zatrzymania wadium wykonawcy, który w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 128 ust. 1 ww. ustawy, z przyczyn leżących po jego stronie nie złożył podmiotowych środków dowodowych, potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, co z kolei spowodowało brak możliwości wybrania oferty złożonej przez tego wykonawcę, jako najkorzystniejszej, stosownie do art. 98 ust. 6 pkt 1) tej ustawy;
- merytorycznej oceny zaistnienia ustawowych przesłanek, dopuszczających istotne zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, mając na uwadze, że co do zasady, dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do art. 454 ust. 1 ww. ustawy natomiast zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia dopuszczalna jest wyłącznie w sytuacjach ściśle reglamentowanych przepisami o zamówieniach publicznych, których zamawiający nie może interpretować rozszerzająco, stosownie do art. 455 ww. ustawy;
- dochowania formy pisemnej przy zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego dotyczącej realizacji przez dotychczasowego wykonawcę

- dodatkowych robót budowlanych, stosownie do art. 432 ww. ustawy oraz art. 8 ust. 1 w zw. z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.);
- dochodzenia i pobierania należności z tytułu kar umownych za opóźnienia w wysokości wynikającej z prawidłowego ich obliczenia, stosownie do art. 484 § 1 ww. ustawy Kodeks cywilny, a także art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.);
- mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie długu publicznego:

- *W 2019 r. zaciągnięto zobowiązanie finansowe w kwocie 184.701,00 zł obciążające budżety lat następnych (2020 r. - 2021 r.) z tytułu dzierżawy samochodu służbowego, pomimo braku ujęcia takiego przedsięwzięcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Będzina, przyjętej uchwałą Rady Miejskiej w Będzinie Nr III/6/2018 z dnia 13 grudnia 2018 r. i jej zmianach. Powyższym naruszono art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), zgodnie z którymi uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć, natomiast przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania.*

W dniu 8 maja 2019 r. Miasto Będzin zawarło na okres 24 miesięcy, z „Prime Car Management S.A.” z siedzibą w Gdańsku, umowę dzierżawy samochodu Skoda Superb 2.0 TSI 4x4 DSG Laurin & Klement (Hatchback) 2019. W umowie tej określono miesięczny czynsz dzierżawy określono na kwotę 2.775,00 zł (netto). W załączniku nr 1 do tej umowy określono również prognozowany koszt ubezpieczenia samochodu w podstawowym okresie trwania umowy w wysokości 6.523,38 zł. Wartość końcową samochodu netto ustalono na 83.563,38 zł.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, przyjęto, iż podstawą zaciągnięcia ww. zobowiązania stanowi określone w § 3 pkt 2 uchwały Nr III/6/2018 Rady Miejskiej Będzina z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Będzina na lata 2019 – 2028 upoważnienie dla Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Powyższa umowa nie należała jednakże do kategorii umów, których realizacja w roku bieżącym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania.

Umowę ze strony Miasta Będzin podpisała p. Magdalena Rogowicz – Sekretarz Miasta Będzina. Kontrasygnaty na umowie udzieliła p. Anna Pawęzowska – Skarbnik Miasta.

Wniosek nr 2

Zaciągać wieloletnie zobowiązania finansowe w granicach upoważnień zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Będzina, mając na względzie art. 228 ust. 1 pkt 1 i art. 226 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2017 - 2019 (do dnia kontroli), nie zaliczono do tytułów dłużnych Miasta Będzina, a tym samym nie wykazano jako długu w Wieloletnich Prognozach Finansowych Miasta uchwalanych przez Radę Miejską w Będzinie wieloletniego zobowiązania z tytułu zawartej w dniu 31 października 2017 r. umowy wsparcia pomiędzy Miastem Będzin a Będzin Arena Sp. z o.o. w Będzinie oraz DNB Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie (zmienionej aneksem z dnia 26 czerwca 2018 r.).*

Powyższym naruszono art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 92 z późn. zm.). Stosownie do treści ww. przepisu ustawy o finansach publicznych, prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Zgodnie ze wzorem wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik do ww. rozporządzenia, w pozycji 14 powinny być wykazane dane uzupełniające o długu i jego spłacie; w pozycji 14.2 wykazuje się kwotę długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu, w pozycji 14.3 wykazuje się wydatki zmniejszające dług, w tym w pozycji 14.3.2. związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych w państwowy dług publiczny.

Zgodnie z postanowieniami ww. umowy Miasto Będzin zobowiązało się do dokonywania wpłat na rzecz ww. Spółki w ramach wsparcia finansowego w określonych w harmonogramie półrocznych terminach w okresie od 10 listopada 2017 r. do 10 listopada 2028 r. w maksymalnej kwocie pierwotnie 28.735.000,00 zł, a zgodnie z aneksem nr 1 z 26 czerwca 2018 r. w kwocie 34.735.000,00 zł, z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki. Dofinansowanie to pozostawało w związku z zamiarem realizacji przez Spółkę Będzin Arena zadania inwestycyjnego dotyczącego budowy wielofunkcyjnego obiektu sportowego wraz z zagospodarowaniem terenu Gminy Miasta Będzin i jednocześnie koniecznością sfinansowania ww. inwestycji środkami pochodzącymi z emisji przez Spółkę Będzin Arena obligacji.

W konsekwencji powyższego, zobowiązania Miasta Będzina z ww. tytułu nie wykazano w sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonych za: IV kwartał 2017 r. i I kwartał 2018 r. (w kwocie 28.710.000,00 zł), II i III kwartał 2018 r. (w kwocie 34.580.000,00 zł), IV kwartał 2018 r. oraz I – III kwartał 2019 r. (w kwocie 34.450.000,00 zł). Kwoty powyższe wynikały z przyjętego harmonogramu wpłat - po uwzględnieniu dokonanych z powyższego tytułu wpłat na rzecz Będzin Arena SP. z o.o.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), przez wykazywane w układzie podmiotowym sprawozdania kredyty i pożyczki należy rozumieć zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu.

Zgodnie z wyjaśnieniami, ww. zobowiązanie nie było klasyfikowane jako tytuł dłużny ze względu na odmienną interpretację skutków wynikających z ww. umowy. W ramach realizacji ww. umowy budżet Miasta Będzin obciążony jest wydatkiem majątkowym i tym samym przyjęto, iż sposób klasyfikacji wydatku nie rodził skutku „długu na poziomie gminy”. Przyjęcie w późniejszym okresie, iż ww. zobowiązanie stanowi tytuł dłużny, gdyż wywołuje skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki i kredytu, wynikało z treści podjętych w dniu 29 października 2019 r. uchwał Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach: Nr 395/XXVIII/2019 i Nr 396/XXVIII/2019 w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały i zarządzenia w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Będzina na lata 2019 - 2028 podjętych we wrześniu 2019 r. w związku z niewliczeniem do kwoty długu zobowiązań finansowych wynikających z ww. umowy wsparcia.

Zobowiązanie to zostało uwzględnione w kwocie długu przyjętej uchwałą Rady Miejskiej Będzina Nr XVIII/126/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Będzina na lata 2020 - 2030.

W sprawozdaniu Rb-Z sporządzonym na koniec 2019 r. wykazano powyższe zobowiązanie na kwotę 33.720.000,00 zł.

W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należały do p. Łukasza Komoniewskiego – Prezydenta Miasta Będzina.

Przygotowanie danych do jednostkowych sprawozdań Rb-Z w przedmiotowym zakresie należało do zadań pracowników Wydziału Księgowo-Budżetowego (wyjaśniono jednak, iż „zaden z pracowników ww. Wydziału nie był zobowiązany do przedkładania danych w zakresie zobowiązań wynikających z umowy wsparcia do jednostkowych sprawozdań Rb-Z, ponieważ ogólnie przyjęty sposób interpretacji skutków wynikających z ww. umowy nie generował takiego obowiązku”).

Zadania w zakresie opracowania projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz nadzór nad pracownikami Wydziału Księgowo-Budżetowego w zakresie przygotowywania danych do ww. sprawozdań należały do p. Anny Pawężowskiej – Skarbnika Miasta Będzina.

Jednostkowe sprawozdania Rb-Z podpisali:

jako Kierownik Jednostki: za IV kwartał 2017 r. i I - III kwartał 2018 r. p. Daria Paterek – były II Wiceprezydent Miasta, za IV kwartał 2018 r. p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta, za I kwartał 2019 r. p. Aneta Witkowska-Złocka – I Wiceprezydent Miasta, za II i III kwartał 2019 r. p. Anna Drzewiecka – II Wiceprezydent Miasta.

Jako Główny Księgowy: za IV kwartał 2017 r., I kwartał 2018 r., III kwartał 2018 r. i IV kwartał 2018 r., I kwartał 2019 r. III kwartał 2019 r. p. Anna Pawężowska – Skarbnik Miasta Będzina, natomiast za II kwartał 2018 r., II kwartał 2019 r. Kierownik Referatu Budżetu Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Będzinie.

- W latach 2016 - 2019 zaciągnięto zobowiązania z tytułu kredytów krótkoterminowych z przeznaczeniem na sfinansowanie występującego w ciągu roku odpowiednio 2017, 2018, 2019 i 2020 przejściowego deficytu, pomimo braku dysponowania na dzień zawarcia umów – upoważnieniem oraz limitem zobowiązań na powyższy cel.

Naruszono tym art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1, ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.)

oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. d) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy dotyczących ustalania m.in. maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez zarząd, w oparciu o które jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Zobowiązania, o których mowa powyżej podlegają spłacie w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte i mają swoje umocowanie w art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym w uchwale budżetowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągania kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu. W myśl natomiast art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych m.in. na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Powyższe dotyczyło umów o kredyt złotowy w rachunku bankowym do wysokości 15.000.000,00 zł:

- Nr 884/2016/00001052/00 z dnia 29 grudnia 2016 r., zaciągnięty na okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.,
- Nr 679/2017/00013592/00 z dnia 15 grudnia 2017 r., zaciągnięty na okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.
- Nr 679/2018/00014611/00- z dnia 19 grudnia 2018 r., zaciągnięty na okres od dnia 2 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.
- Nr 679/2019/00015603/00 z 19 grudnia 2019 r., zaciągnięty na okres od dnia 2 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Rada Miejska w Będzinie określiła na poszczególne ww. lata limity zobowiązań z powyższego tytułu w uchwałach:

- Nr XXVIII/212/2016 z dnia 21 grudnia 2016r. w sprawie budżetu miasta Będzina na 2017 rok,
  - Nr XLIV/386/2017 z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu miasta Będzina na 2018 rok,
  - Nr III/7/2018 z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie budżetu miasta Będzina na 2019 rok,
  - Nr XVIII/127/19 z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu miasta Będzina na 2020 rok.
- Powyższe uchwały weszły jednak w życie dopiero od dnia 1 stycznia roku, na który zostały podjęte.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną powyższego działania było przyjęcie, iż: fakt podpisania umowy przed wejściem w życie uchwały budżetowej nie wywoływał skutku w postaci zaciągnięcia zobowiązania, kredyty był faktycznie uruchamiany w kolejnym roku budżetowym, natomiast podpisanie umowy przed wejściem w życie uchwały budżetowej miało na celu zabezpieczenie płynności finansowej w pierwszych dniach kolejnego roku budżetowego.

Ww. umowy ze strony Miasta Będzina podpisali: p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina (umowy na rok: 2017, 2019 i 2020), p. Rafał Adamczyk – były Wiceprezydent Miasta Będzina (umowa na 2018 r.), przy kontrasygnacie p. Anny Pawężowskiej – Skarbnika Miasta Będzina.

Wniosek nr 3

Zaciągać zobowiązania z tytułu kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego na podstawie obowiązujących limitów i upoważnień zawartych w uchwale organu stanowiącego, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 tej ustawy.

- *W sporządzonym wg stanu na dzień 31 marca 2019 r. jednostkowym kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, a tym samym sprawozdaniu Rb-Z zbiorczym, nie wykazano kwoty 6.926.845,85 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie przejściowego deficytu budżetowego Miasta Będzina.*

Naruszono tym § 3 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), zgodnie z którym w wierszu E.2.1. sprawozdania Rb-Z krótkoterminowe wykazuje się wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie.

Przedmiotowy kredyt, został zaciągnięty w ramach linii kredytowej w rachunku podstawowym budżetu Miasta, na podstawie umowy Nr 679/2018/00014611/00 z dnia 19 grudnia 2018 r. Kredyt został zaciągnięty na okres od dnia 2 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. z maksymalnym limitem określonym do 15.000.000,00 zł. Na dzień 31 marca 2019 r. kredyt wykorzystano w wysokości 6.926.845,85 zł.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, przyczyną powyższego był błąd pracownika sporządzającego ww. sprawozdanie – Kierownika Referatu Budżetu Wydziału Księgowo-Budżetowego Urzędu Miejskiego w Będzinie, wynikający ze znacznego w tym czasie zwiększenia obowiązków w związku z absencją pozostałych pracowników Referatu. Nadzór w tym zakresie należał do p. Anny Pawężowskiej – Skarbnika Miasta Będzina.

Przedmiotowe – jednostkowe sprawozdanie zostało podpisane przez p. Anetę Witkowską-Złocką - I Wiceprezydenta Miasta Będzina oraz przez p. Annę Pawężowską – Skarbnika Miasta Będzina.

- *W 2020 r., w sporządzonych wg. stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., 31 marca, 30 czerwca 2020 r. sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji nie wykazano płatnego w ratach zobowiązania Miasta Będzina wynikającego z zawartej 19 grudnia 2019 r. umowy sprzedaży oraz umowy nieodpłatnego przeniesienia własności budynków na rzecz Miasta Będzina, zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A nr 9635/2019 z Energomontaż – Południe S.A.*

Powyższe było niezgodne z § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), z którego wynika, iż przez wykazywane w układzie podmiotowym sprawozdania kredyty i pożyczki należy rozumieć zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty).

Zgodnie z postanowieniami ww. aktu notarialnego Miasto Będzin było zobowiązane do zapłaty ceny nabycia nieruchomości w ratach: 1 rata do 31 grudnia 2019 r. w kwocie 170.000,00 zł (zapłacona 30 grudnia 2019 r.), 2 rata do 30 listopada 2020 r. w kwocie 113.596,31 zł, 3 rata do 30 listopada 2021 r. w kwocie 110.000,00 zł.

Z powyższego wynikało, iż na dzień: 31 grudnia 2019 r., 31 marca, 30 czerwca 2020 r. Miasto Będzin posiadało zobowiązanie z przedmiotowego tytułu w wysokości 223.596,31 zł. Zobowiązanie to nie zostało wykazane w sporządzonych na ww. okresy sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, przyczyną powyższego była niedostateczna wiedza zatrudnionego w grudniu 2019 r. pracownika przygotowującego dane do sporządzenia sprawozdań w zakresie klasyfikacji tytułów dłużnych.

Zadania w zakresie przygotowania danych do ww. sprawozdań należały do pracowników Wydziału Księgowo-Budżetowego Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie należał do p. Anny Pawężowskiej – Skarbnika Miasta Będzina.

Sprawozdania zostały podpisane przez p. Łukasza Komoniewskiego – Prezydenta Miasta Będzina i p. Annę Pawężowską – Skarbnika Miasta Będzina.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Księgowo – Budżetowego Urzędu Miejskiego w Będzinie w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu:

- krótkoterminowego kredytu zaciągniętego na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego,
- sprzedaży na raty,
- umów nienazwanych, z tytułu zawarcia których wynikają zobowiązania długoterminowe o charakterze zbliżonym do umowy kredytu/pożyczki, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767) oraz § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), mając na uwadze art. 68 art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2017 - 2020 (do dnia kontroli) w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Będzinie, na kontach zespołu 2 nieprawidłowo ujmowano rozliczenia z Komunikacyjnym Związkiem Komunalnym GOP w Katowicach (dalej KZK GOP), a następnie - od 2019 r. Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią w Katowicach (dalej GZM) z tytułu organizowania publicznego transportu pasażerskiego na obszarze Miasta Będzina, poprzez ujmowanie przypisu zobowiązań wobec ww. związków przed terminem ich płatności w wysokości miesięcznej wpłaty.*

Powyższe było niezgodne z zasadami ewidencjonowania zdarzeń na kontach zespołu 2 - „Rozrachunki i rozliczenia” zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), a następnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Zgodnie z opisem funkcjonowania kont zespołu 2, konta te służą do ewidencji rozrachunków oraz rozliczeń. Ewidencja szczegółowa do kont zespołu 2 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej i umożliwia wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów.

Ewidencja księgową w powyższym zakresie była prowadzona na kontach analitycznych do kont: 201 – „Rozrachunki z dostawcami” prowadzonego do rozliczeń z KZK GOP i 240 – „Pozostałe rozrachunki” prowadzonego do rozliczeń z GZM.

Zasady ewidencjonowania zdarzeń na ww. kontach, określone w polityce rachunkowości Urzędu Miejskiego były zgodne z zasadami określonymi w planie kont powyżej przywołanych rozporządzeń.

W latach 2017 – 2020 (do 30 września 2020 r.) Miasto dokonywało wpłat członkowskich na rzecz ww. związków, których wysokość określona została uchwałami Zgromadzenia KZK GOP w Katowicach w sprawie planu finansowego na rok: 2017, 2018 oraz Zarządu GZM w sprawie podania do wiadomości informacji o wysokości składek rocznych na rok: 2019, 2020 wnoszonych przez gminy członkowskie. Wysokość tych kwot dla Miasta Będzina wynosiła: na 2017 r. - 19.446.922,00 zł, na 2018 r. - 19.741.801,53 zł, na 2019 r. - 21.326.463,00 zł, na 2020 r. -22.834.464,00 zł.

Skutkiem powyższego, w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych w latach 2017 - 2019 wg stanu na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września oraz w 2020 r. wg stanu na dzień 31 marca, 30 czerwca nie wykazywano w dziale 600 – „Transport i łączność”, rozdziale 60004 – „Lokalny transport zbiorowy”, § 2900 – „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących”, w kolumnie 7 zobowiązań Miasta Będzina przypadających do spłaty na rzecz ww. związków w kolejnych okresach sprawozdawczych danego roku budżetowego.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, księgowanie na stronie Ma kont 201/240 poszczególnych rat wobec KZK GOP/GZM następowało zgodnie z wnioskami o zapłatę, kierowanymi przez wydział merytoryczny, w cyklach miesięcznych. Wyjaśniono również, iż „Referat Finansowy nie dostawał na początku roku informacji o konieczności zaksięgowania całej składki członkowskiej”.

Informacje przekazane przez KZK GOP /GZM o wysokości składek na dany rok były w posiadaniu Wydziału Księgowo-Budżetowego Urzędu Miejskiego w Będzinie, co potwierdza fakt ujęcia wartości rocznych wpłat w planach wydatków jednostki na poszczególne lata budżetowe.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na podstawie planu kont należały do pracowników Referatu Finansowego Wydziału Księgowo – Budżetowego Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Pawężowska – Skarbnik Miasta.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Będzinie w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych zobowiązań Miasta z tytułu wpłat za organizowanie przez GZM publicznego transportu pasażerskiego na terenie Miasta Będzina, stosownie do zasad funkcjonowania kont zespołu „2” określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz w zakładowym Planie Kont Urzędu Miejskiego w Będzinie, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- *W 2018 r. w Urzędzie Miejskim w Będzinie dokonywano wydatków, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Zasada nieprzekraczalności limitów określonych w planie finansowym wydatków wynika również z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.*

Przekroczenia planu wydatków stwierdzono w zakresie wydatków poniesionych w dziale 751 „Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa”, rozdziale 75109 „Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie”, § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”.

W dniu 8 sierpnia 2018 r. w powyższej klasyfikacji dokonano wydatku w kwocie 4.987,00 zł na wypłatę wynagrodzenia urzędnika wyborczego na podstawie listy płac nr 2 z 7 sierpnia 2018 r. W dniu dokonania wydatku, wysokość planu finansowego w tej podziałce klasyfikacji budżetowej wynosiła 2.687,00 zł. Wobec tego, dokonując wydatku w kwocie 4.987,00 zł, przekroczone plan o 2.300,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Annę Pawężowską – Skarbnika Miasta Będzina, potwierdzenie faktu zabezpieczenia w planie finansowym środków na wydatek dotyczący wypłaty wynagrodzenia urzędnika wyborczego pomimo braku takiego zabezpieczenia było wynikiem przeoczenia.

W dniu 13 sierpnia 2018 r. zarządzeniem Prezydenta Miasta Będzina Nr 0050.352.2018 dokonano zmiany w planie finansowym wydatków. Zwiększono plan wydatków w rozdziale 75109 o kwotę 130.129,00 zł, w tym na wynagrodzenia i składki od nich naliczone o kwotę 71.055,00 zł.

Wstępnej kontroli zgodności ww. operacji, pomimo braku zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym Urzędu, dokonała p. Anna Pawężowska – Skarbnik Miasta Będzina. Wydatek zatwierdził do wypłaty p. Rafał Adamczyk – były Wiceprezydent Miasta Będzina.

Wniosek nr 6

Zapewnić dokonywanie wydatków w granicach obowiązującego planu finansowego Urzędu Miejskiego w Będzinie, zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W 2019 r. nieterminowo zapłacono składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy w łącznej kwocie 274.858,73 zł należne za czerwiec 2019 r. oraz nie naliczono i nie zapłacono odsetek od nieterminowej wpłaty.*

Powyższe naruszało art. 47 ust. 1 pkt 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.), zgodnie z którymi płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych. Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.). Zgodnie z art. 53 §3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa odsetki za zwłokę nalicza podatnik. Stosownie do art. 2 §1 ust. 1 ww. ustawy, jej przepisy stosuje się do niepodatkowych należności budżetu państwa.

Ponadto zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Będzinie oraz przedłożonymi do kontroli dokumentami bankowymi, składki za czerwiec zostały przygotowane do zapłaty w terminie, tj. 5 lipca 2019 r. (piątek), jednak ze względu na problemy techniczne konto nie zostało obciążone kwotą wynikającą z powyższej dyspozycji. W bankowości internetowej nie było informacji o odrzuceniu przelewu, dlatego dopiero po zaksięgowaniu wyciągu z 5 lipca 2019 r. pracownicy zorientowali się, że składki nie zostały zapłacone w terminie i przelano je 9 lipca 2019 r.

Zadania w zakresie przygotowania przelewów do bankowości internetowej oraz naliczania odsetek od nieterminowych płatności wykonywali Podinspektorzy Referatu Finansowego w Wydziale Księgowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Za prawidłową gospodarkę finansową odpowiedzialność ponosił p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 7

Zapewnić terminowe regulowanie składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy, stosownie do art. 47 ust. 1 pkt 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano wezwania podmiotów prowadzących działalność oświatową na terenie Miasta Będzina do złożenia deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości za poszczególne lata, złożenia wyjaśnień w sprawie podatku od nieruchomości oraz ich opodatkowania.*

Zgodnie z art. 272 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji. Zgodnie z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.

Natomiast zgodnie z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.

Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. W myśl art. 6 ust. 10 tej ustawy, obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, o którym mowa w ust. 6 i w ust. 9 pkt 1 ww. ustawy, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

Powyższe dotyczyło następujących podatników o nr kart kontowych:

- *PNP/1/21, który deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2016 - 2020 złożył w trakcie kontroli, tj. w dniu 14 sierpnia 2020 r. Łączna kwota należnego Miastu Będzin za lata 2016 – 2020 podatku od nieruchomości wyniosła 883,00 zł.*

- *PNP/1/384, który deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2019 - 2020 złożył w Urzędzie Miejskim w Będzinie w trakcie kontroli, tj. w dniu 13 sierpnia 2020 r., deklarując iż całość zajętych przez niego nieruchomości podlega zwolnieniu z opodatkowania na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.*

- *PNP/1/531 który deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2018 i 2019 złożył w trakcie kontroli, tj. w dniu 17 sierpnia 2020 r., deklarując iż całość zajętych przez niego nieruchomości podlega zwolnieniu z opodatkowania na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.*

Zadania w zakresie kontrolowania terminowości składania przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości należały do pracowników Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie w zakresie kontroli składanych przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 i art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) w związku z art. 272 pkt 1 lit. a i art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, nieterminowo dokonywano przypisów podatku od nieruchomości za poszczególne lata na kontach podmiotów prowadzących działalność oświatową na terenie Miasta Będzina. Stosownie do art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym a podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane „dowodami źródłowymi”, do których zalicza się m.in. deklaracje podatkowe.*

Powyższe dotyczyło następujących podatników o nr kart kontowych: PNP/1/60, PNP/1/45, PNP/1/24, PNP/1/43, PNP/1/25, PNP/1/36, PNP/1/19, PNP/1/83, PNP/1/70 i PNP/1/174, którym dokonano przypisu podatku w ciągu od 12 do 62 dni po złożeniu przez nich deklaracji na podatek od nieruchomości.

Zgodnie z postanowieniami § 3 pkt 1, § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375), zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności: prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków. Do udokumentowania przypisów lub odpisów służą: 1) deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe; 2) decyzje. W myśl § 9 ust.1 i 2 ww. rozporządzenia, ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie, w wyjątkowych sytuacjach deklaracje, które wpłynęły do Urzędu w styczniu lub lutym, a których weryfikacja zakończyła się na początku marca nie mogły zostać przypisane na karcie kontowej z datą wpływu deklaracji, ponieważ na koniec każdego miesiąca generowany był wydruk z systemu komputerowego uwzględniający sumę przypisów i odpisów danego podatku, który następnie był uzgadniany z Referatem Finansowym.

Zgodnie z postanowieniami § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

Zadania w zakresie dokonywania przypisów podatku od nieruchomości należały do pracowników Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 9

Zapewnić dokonywanie przypisu podatku od nieruchomości w terminach wynikających z przepisów art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz § 3 pkt 1, § 4 ust. 1 pkt 1 i 2, § 9 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

- *W latach 2016 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli), nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” poprzez założenie dla jednego podatnika kilku kart kontowych. Było to niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z przytoczonym przepisem, konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami - z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach. Natomiast przepisy § 11 ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów stanowią, że konta podatników określone w § 11 ust. 3 tego rozporządzenia, prowadzi się w następujący sposób:*

- 1) dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku;*
- 2) dla każdej jednostki budżetowej, banku oraz innego podmiotu prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, w związku z którym ta jednostka budżetowa, bank lub inny podmiot stał się dłużnikiem jednostki samorządu terytorialnego.*

Ponadto, zgodnie z postanowieniami zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina Nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r. (a poprzednio nr 33/2012 z dnia 14 sierpnia 2012 r.) w sprawie wprowadzenia w życie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Będzinie, w rozdziale C/1/3 dotyczącym planu kont dla organu podatkowego j.s.t. w pkt 2 dotyczącym opisu kont zapisano, iż na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ewidencjonuje się rozrachunki m.in. z podatnikami z tytułu należnych i wpłacanych przez nich podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach.

Powyższe dotyczyło podatnika będącego jednostką organizacyjną Miasta Będzina prowadzącego statutową działalność na terenie 6 nieruchomości położonych w Mieście Będzin, któremu zaprowadzono karty kontowe o numerach PNP/1/178, PNP/1/540, PNP/1/4101 i PNP/1/4048.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, organ podatkowy stał na stanowisku, że dopuszczalne jest wykazanie każdej nieruchomości w odrębnej deklaracji podatkowej, a taki sposób prowadzenia ewidencji praktykowany był w latach ubiegłych.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Miasta Będzina, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/1/4/16 z dnia 2 czerwca 2016 r.

Zadania w zakresie prowadzenia kart kontowych należały do pracowników Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 10

Zaprowadzić indywidualną kartę kontową dla ww. podatnika będącego jednostką organizacyjną Miasta Będzina, stosownie do wymogów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz zarządzenia Nr 1/2018 z dnia Prezydenta Miasta Będzina z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasad (polityki) Rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Będzinie.

- *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano ujęcia w ewidencji podatkowej prowadzonej w systemie elektronicznym nieruchomości zajętych przez podatnika prowadzącego działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Będzinie - Łagiszy. Zaniechano wszczęcia postępowania mającego na celu ustalenie przypadających Gminie Będzin należności z tytułu podatku od nieruchomości. Podatnik ten w latach 2016 – 2020 nie składał deklaracji na podatek od nieruchomości i w związku z tym nie figurował w ewidencji podatników prowadzonej w Urzędzie Miejskim w Będzinie.*

Zgodnie z art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i podatku leśnego organy podatkowe prowadzą ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym. Natomiast art. 7a ust. 2 ww. ustawy stanowi, że ewidencja podatkowa nieruchomości zawiera dane o podatnikach i przedmiotach opodatkowania, w szczególności wynikające z informacji i deklaracji składanych przez podatników na podstawie przepisów ustawy oraz przepisów o podatku rolnym i podatku leśnym, danych zawartych w księgach wieczystych, w ewidencji gruntów i budynków oraz innych ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej. Ewidencja ta winna zawierać dane określone przez przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz.U. Nr 107, poz. 1138). Zgodnie z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.

W okresie objętym kontrolą podmioty prowadzące działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej rokrocznie były objęte zwolnieniem z podatku od nieruchomości na podstawie uchwał Rady Miejskiej. Zwolnienie to dotyczyło gruntów i budynków lub ich części związanych z prowadzoną statutową działalnością w zakresie ochrony

przeciwpożarowej za wyjątkiem gruntów i budynków lub ich części wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.

Podczas oględzin przedmiotowej nieruchomości przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 22 września 2020 r. stwierdzono, że na terenie nieruchomości zajętej przez ww. podatnika była prowadzona działalność gospodarcza (pomieszczenia wynajmowane podmiotom zewnętrznym, sala przyjęć oraz plac manewrowy szkoły jazdy).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Będzinie, w dniu 4 września 2020 r. organ podatkowy wezwał ww. podmiot do złożenia wyjaśnień w zakresie posiadanego tytułu prawnego do zajmowania tych nieruchomości oraz sposobu ich użytkowania, w szczególności do udzielenia informacji, czy na nieruchomości prowadzona była działalność gospodarcza. Ponadto wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2015 - 2020. Zgodnie z dodatkowymi wyjaśnieniami, podmiot ten złożył w dniu 1 grudnia 2020 r. deklaracje na podatek od nieruchomości za lata 2015 - 2020 wraz z załącznikami ZN-1B Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości, w których wykazał powierzchnie nieruchomości zwolnione na podstawie przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na podstawie uchwał Rady Miejskiej. W deklaracjach wykazano kwoty podatku od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a także powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a łączne kwoty należnego Miastu Będzin podatku od nieruchomości określono na: w 2015 r. – 131,46 zł, w 2016 r. – 198,57 zł, w 2017 r. – 68,79 zł, w 2018 r. – 0,00 zł, w 2019 r. – 192,56 zł i w 2020 r. – 198,48 zł.

Złożone przez podatnika wraz z deklaracjami na podatek od nieruchomości wyjaśnienia potwierdziły wynajmowanie części powierzchni budynku podmiotom trzecim, lecz nie zawarto w nich informacji o placu manewrowym, pomimo że w roku 2016 jednym z najemców była szkoła jazdy. Brak było również informacji o sali przyjęć. Dane te były niespójne pomiędzy poszczególnymi latami, i zapisane w sposób uniemożliwiający jednoznaczne określenie zwalnianych powierzchni oraz kwot udzielanych zwolnień od podatku.

Skutkiem powyższego w latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, nieprawidłowo ustalono i wykazano w sprawozdaniach rocznych Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Miasta Będzina oraz w rocznych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, kwotę udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości, wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej w Będzinie.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji podatkowej nieruchomości należały do pracowników Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 11

Wprowadzić do ewidencji podatkowej w systemie informatycznym nieruchomości należącą do podmiotu prowadzącego działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Będzinie- Łagiszy zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz.U. Nr 107, poz. 1138), mając na uwadze art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Podjąć dalsze działania celem prawidłowego opodatkowania nieruchomości należących do podmiotu prowadzącego działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Będzinie- Łagiszy, mając na uwadze art. 274a § 1, art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2, art.3 ust.1, art.6 ust.10, art.7 ust.3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Wniosek nr 13

Dokonać korekty danych wykazanych w sprawozdaniach rocznych Rb-PDP w kolumnie 4 „Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych)” oraz w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wykazania skutków zwolnienia od opodatkowania podmiotu prowadzącego działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Będzinie - Łagiszy, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10, pkt 12 i § 7 ust. 4 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz § 9 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, zgodnie z danymi z ewidencji podatkowej nieruchomości.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Windykacji Urzędu Miejskiego w Będzinie w zakresie:

- prawidłowego dokonywania weryfikacji poprawności składanych deklaracji na podatek od nieruchomości oraz egzekwowania korekt deklaracji podatkowych i wymaganych załączników, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.),
- prawidłowego ustalania i ujmowania w ewidencji księgowej skutków zwolnień w podatku od nieruchomości oraz ich wykazywania w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.), § 3 ust. 1 pkt 10 i 12 oraz § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dotacji przekazanych z budżetu j.s.t.:

- *W 2020 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez Ośrodek Kultury w Będzinie z rozliczenia dwóch dotacji celowych na realizację wydatków majątkowych polegających na spłacie rat leasingowych, pomimo że z dokumentów przedłożonych wraz*

z rozliczeniem wynikało, że dotacje nie zostały wykorzystane zgodnie z celem określonym w umowach dotacji.

Stosownie do § 1 umów dotacji:

- nr WPKSiKS.3031.3.2.2019 z 28 stycznia 2019 r., dotacja w kwocie 28.000,00 zł była udzielona na realizację wydatku majątkowego polegającego na spłacie rat leasingowych za samochód służbowy,

- nr WPKSiKS.3031.3.5.2019 z 6 lutego 2019 r., dotacja w kwocie 45.000,00 zł była udzielona na realizację wydatku majątkowego polegającego na opłacie wstępnej i spłacie rat leasingowych na zakup sprzętu nagłośnieniowego.

Ponadto stosownie do przepisów art. 250 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej zawiera umowę, która określa w szczególności wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji.

Umowy dotacji zostały zawarte na okres do 31 grudnia 2019 r. Wydatek z tytułu dotacji został zaplanowany i zrealizowany w dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdział 92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, § 6220 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych.

W § 4 ww. umów dotacji zapisano, że do rozliczenia dotacji należy przedłożyć następujące dokumenty: sprawozdanie z wykonania zadania, zestawienie dokumentów potwierdzających realizację zadania, uwierzytelnione kserokopie umów, faktur, rachunków dotyczących realizacji zadania, potwierdzenie wydatkowania środków dotyczących realizacji zadania oraz potwierdzenie przyjęcia do ewidencji środka trwałego będącego rezultatem inwestycji.

Ośrodek Kultury w Będzinie – beneficjent dotacji do sprawozdania z rozliczenia dotacji przedłożył uwierzytelnione kserokopie faktur i przelewów potwierdzających dokonanie wydatków w 2019 roku oraz kserokopie dowodów OT – Przyjęcie środka trwałego – Obce środki trwałe. Z dokumentów złożonych przez Ośrodek Kultury w Będzinie wraz z rozliczeniem dotacji wynikało, że zawarto umowy leasingu operacyjnego, a czynsz leasingowy sfinansowany ze środków dotacji Miasta Będzina obciążał koszty bieżące instytucji kultury. Koszty amortyzacji tych środków trwałych ponosili leasingodawcy. Instytucja kultury w 2019 r. nie osiągnęła efektu inwestycyjnego w postaci nabycia środka trwałego.

Umowy leasingu operacyjnego zawarte przez Ośrodek Kultury w Będzinie dotyczyły:

- umowa nr L/O/KA/2016/05/2008 z 30 maja 2016 r. - samochodu osobowego Volkswagen Crafter o wartości 149.941,00 zł. Cenę zbycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy ustalono w wysokości równej opłacie końcowej określonej w załączniku nr 1, tj. 1.499,41 zł. Umowa została zawarta na okres do 31 maja 2021 r.

- nr 70675/K/19 z 12 marca 2019 r. - sprzętu nagłośnienia o wartości 143.205,21 zł. Cenę zbycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy ustalono w wysokości 35.801,30 zł. Umowa została zawarta na okres do 12 marca 2023 r. Ponadto w punkcie I.5 umowy zapisano, że prawo do dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości sprzętu przysługuje leasingodawcy. Przez czas trwania umowy sprzęt jest własnością leasingodawcy.

W obu ww. umowach została przewidziana możliwość zakupu przedmiotu leasingu po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, natomiast brak było zobowiązania leasingobiorcy do dokonania tej czynności.

W związku z powyższym leasingobiorca (Ośrodek Kultury w Będzinie) podejmie ostateczną decyzję co do zakupu przedmiotu leasingu dopiero przy zakończeniu umowy leasingu.

Z dokumentów przedłożonych do rozliczenia dotacji nie wynikało więc, że została ona wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki majątkowe, do których zgodnie z definicją zawartą w art. 236 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy o finansach publicznych zalicza się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Ponadto stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) przez środki trwale rozumie się rzeczowe aktywa trwale i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Komunikacji Społecznej, kierowano się podejściem, że w efekcie spłaty rat leasingowych zakupionych środków trwałych de facto zwiększą one wartość majątku jednostki.

Zadania dotyczące rozliczeń z Ośrodkiem Kultury w Będzinie wykonywali pracownicy Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Komunikacji Społecznej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału, który również podpisał pisma potwierdzające wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem, skierowane do Referatu Finansowego 20 stycznia 2020 r.

Wniosek nr 15

Dokonać ponownego rozliczenia dotacji udzielonych Ośrodkowi Kultury w Będzinie na podstawie umowy nr WPKSiKS.3031.3.2.2019 z 28 stycznia 2019 r. oraz nr WPKSiKS.3031.3.5.2019 z 6 lutego 2019 r. na realizację wydatków majątkowych oraz wyegzekwować jej zwrot do budżetu Miasta w części, w jakiej wykorzystano dotacje niezgodnie z umową, mając na uwadze postanowienia § 1 umowy w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Będzinie w zakresie kontroli sprawozdań z realizacji zadań publicznych przez instytucje kultury stosownie do postanowień zawartych umów oraz art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W grudniu 2019 r. przyznano i wypłacono p. Łukaszowi Komoniewskiemu – Prezydentowi Miasta Będzina nagrodę uznaniową „za szczególne zaangażowanie w realizację projektu Będzińskie Szkoły Górą! – różne możliwości, te same szanse”. Powyższym naruszono art. 36 ust. 6 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282), z których wynika, iż za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę pracownikowi samorządowemu, zatrudnionemu na podstawie powołania i na podstawie umowy o pracę.*

Nagroda w wysokości 7.680,00 zł brutto została przyznana Prezydentowi Miasta Będzina pismem z dnia 16 grudnia 2019 r., Znak: WOr.2160.42.2019. W treści pisma - jako podstawę prawną przyznania przedmiotowej nagrody przywołane zostało zarządzenie Nr 13/2016 r. z dnia 20 czerwca 2016 r. Prezydenta Miasta Będzina w sprawie „określenia zasad przyznawania dodatków specjalnych oraz nagród pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania w Urzędzie Miejskim w Będzinie”. Nagroda została wypłacona 18 grudnia 2019 r. na podstawie listy płac nr 617 z tego samego dnia.

Wyjaśniono, iż przyczyną powyższego było przyjęcie interpretacji „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 - 2020”, zgodnej ze stanowiskiem Naczelnika Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Będzinie, iż dopuszczalne jest sfinansowanie kosztów administracyjnych związanych z obsługą projektu, w tym kosztów wynagrodzeń kierownika jednostki, w ramach kosztów pośrednich projektu.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 15 września 2020 r., p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina, na wniosek p. Magdaleny Rogowicz – Sekretarza Miasta Będzina dokonał zwrotu ww. nagrody.

Pismo z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie przyznania przedmiotowej nagrody oraz lista płac nr 617 z dnia 18 grudnia 2019 r., na podstawie której wypłacono nagrodę zostały zatwierdzone przez p. Annę Witkowską-Złocką – Wiceprezydenta Miasta Będzina.

Wniosek nr 17

Zapewnić przyznawanie nagród pracownikom Urzędu Miasta w Będzinie zgodnie z wymogami art. 36 ust. 6 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W 2014 r. w zakresie przeprowadzenia postępowania w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Będzin, położonej w Będzinie przy ul. Kniewskiego (aktualnie Gabriela Narutowicza), oznaczonej numerem geodezyjnym działki 7/1 karta mapy 29 obręb Będzin o pow. 4143 m² zaniechano powiadomienia wyłonionego w dniu 14 kwietnia 2014 r. nabywcy nieruchomości o terminie zawarcia aktu notarialnego.*

Powyższym naruszono art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.), zgodnie z którym organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Pismem z 29 kwietnia 2014 r. (wpływ do UM w Będzinie 2 maja 2014 r.) wyłoniony w przetargu nabywca zwrócił się o wyznaczenie „końcowego terminy zapłaty pozostałej kwoty w wysokości 414.500,00 zł na dzień 31 sierpnia 2014 r.” Jako uzasadnienie wniosku wskazano na „trwającą procedurę pozyskania wymaganych środków”. Dopiero pismem z 16 maja 2014 r., tj. po 32 dniach od rozstrzygnięcia przetargu, do nabywcy wystosowano odpowiedź, iż wskazany termin 31 sierpnia 2014 r. „wydaje się zbyt odległy w stosunku do daty rozstrzygnięcia przetargu (...)”. Jednocześnie poinformowano, iż - mając na względzie

„zagrożenia wiążące się ze stanem technicznym nieruchomości- często wskazywane przez mieszkańców osiedla (...)” oraz konieczności jak najszybszego jej zabezpieczenie a jednocześnie uniknięcia wydatkowania na ten środków publicznych przez Gminę Będzin, w sytuacji gdy jest już wyłoniony nabywca - o możliwości sfinalizowania sprzedaży w oczekiwanym przez nabywcę terminie – pod warunkiem protokolarnego wydania nieruchomości na rzecz nabywcy w terminie wcześniejszym, przy czym w przedłożonej do kontroli dokumentacji ww. sprzedaży nie stwierdzono istnienia protokołu przekazania nieruchomości, o którym mowa w ww. piśmie.

Z udzielonych wyjaśnień wynikało, iż nabywca nieruchomości – przed upływem wskazanego w wyżej wymienionym przepisie terminu - zgłosił pisemnie organizatorowi przetargu gotowość końcowej zapłaty pozostałej kwoty tytułem ceny sprzedaży nieruchomości na dzień 31 sierpnia 2014 r. Dla organizatora przetargu było to równoznaczne z tym, iż we wskazanej dacie dojdzie do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości. Ze względu na powyższe organizator przetargu nie zawiadomił nabywcy, zgodnie z art. 41, odrębnym pismem o terminie zawarcia umowy sprzedaży ani nie wyznaczył innego terminu, przyjął bowiem wyjaśnienie nabywcy, iż jest on w trakcie procedury pozyskania środków na nabycie nieruchomości i procedura ta zakończy się w terminie umożliwiającym zawarcie umowy sprzedaży najpóźniej dnia 31 sierpnia 2014 r. Ponieważ nabywca pozyskał środki finansowe wcześniej, zawarto umowę sprzedaży nieruchomości 25 sierpnia 2014 r.

Akt notarialny dotyczący sprzedaży ww. nieruchomości został podpisany 25 sierpnia 2014 r. (Repertorium A Nr 2057/2014).

Zadania związane ze sprzedażą nieruchomości wykonywali pracownicy Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 18

Przestrzegać zasad nałożonych na organizatora przetargu określonych w art. 41 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz.1990).

- W latach 2017 - 2019 w ogłoszeniach o przetargach pisemnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości Miasta Będzina, nie zawarto informacji dotyczącej obciążeń nieruchomości oraz informacji o zobowiązaniach, których przedmiotem były nieruchomości, co było wymagane § 13 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).*

Powyższe dotyczyło ogłoszeń o przetargach na sprzedaż działek: Nr 72 obręb 0001 Będzin, Nr 68 obręb Będzin z udziałem w działce nr 71 stanowiącej drogę wewnętrzną, Nr 27/2 i 27/4 obręb Będzin, Nr 74 obręb Będzin.

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że nie zamieszczano w ogłoszeniach o sprzedaży ww. nieruchomości informacji dotyczących obciążeń nieruchomości i zobowiązań, ponieważ takich obciążeń i zobowiązań nieruchomości te nie posiadały.

Czynności związane z przygotowaniem treści ogłoszeń w sprawie sprzedaży ww. nieruchomości należały do pracownika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Będzinie, zatrudnionego w ww. okresie kolejno na stanowiskach: Głównego Specjalisty, p.o. Naczelnika a następnie Naczelnika Wydziału.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędy Miejskiego w Będzinie w zakresie przygotowywania treści ogłoszeń o sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu nieograniczonego, stosownie do § 13 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2013 - 2020 zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym od 1 stycznia 2017 r. mowa w art. 25 ust. 1 i ust. 2 (wcześniej ww. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez organ wykonawczy, polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu.*

Zadania związane z przygotowywaniem i prowadzeniem dokumentacji dotyczącej całokształtu zagadnień z zakresu gospodarki nieruchomościami należały do obowiązków Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, jest p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Miasta Będzina.

Wniosek nr 20

Sporządzić plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości wymagany zgodnie z treścią art. 25 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.)

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej